

ELŐFIZETÉS

HELYEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 3 k. 40 f.

HÍRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyilttér sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Csütörtök, december 24.

Mai számunk főbb közleményei:

Vesztékek: Ünnepe előtt.

A képviselőház ülése.

Brutális rendőriénők.

Az aradi eseléd-otthon.

A modern vesztőhely.

Lapszerkesztés orgyilkosok közt.

A kensul ur bosszút áll.

Zendülés az adó miatt.

Csirkofegők egyeteme.

Százhatvanézer koronás lopás.

Fölmentett zugirás.

Az árvák karácsonya.

Karácsony-est.

Tolvaj tisztiszolga.

Tárcs: Karácsony-este. Irta: Lipcsey Ádám.

A nyomor karácsonya. Irta: Harmath L.

Regény-Csarnok: Az Antikrisztus eseléd.

Irta: Lagerlöf Zelmá.

Ünnepe előtt.

Arad, december 23.

A mai nap legjelentősebb politikai eseményét Tisza István gróf miniszterelnök képviselőházi felszólalása képezi, a mely egész váratlanul érte a parlamentet. A honatyák, mint csendes napokon történni szokott, a folyosókon szincerizáltak és igen elvéve néztek be a Házba, hol a záróbeszédre jogosult obstruálók fullasztották szóba az ujoncjavaslatra tartozó beszédeiket. Hát bizony ez a sok egyforma beszéd éppen nem változatos mulatság; szökött előle, aki csak birt.

Negyed kettőkor híre futott, hogy a miniszterelnök beszél odabent. Egyszerre

benépesült a terem s figyelemmel hallgatták, mit akar ily váratlanul mondani Tisza István gróf.

A miniszterelnök — mint az országgyűlési tudósításunkból részletesen olvasható — nyugodtan és higgadtan szembeállott az obstrukcióval. Érdeklődéssel hallgatták fejtegetéseit, főleg, mikor az obstrukció legfrissebb következményét s ennek kapcsán a tényleges szolgálatra bevonulni kénytelen tartalékosok és póttartalékosok nehéz sorsát ecsetelte. Oszatlan figyelem kísérte szavait minden párról. Felszólalását komoly politikusok — még ellenzéki oldalról is — alkalmasnak találták arra, hogy az ország közvéleményére hatást tegyen s azok álláspontját is megingassa, kik az obstrukció kimondott célját elérhetőnek tartják.

A miniszterelnök beszédét a jobb oldal zajos tetszéssel fogadta, sőt a bal mezőn ülők sem igen bírtak szabadulni az igazság meggyőző erejének hatása alól. Csupán Szederkényiek csoportja tett némi ellenvetést, azonban a Ház többsége tülharsogta a mindenáron obstruálni akaró kisdéd csoport zajütését.

A mi a Kossuth-pártot illeti, ezek mély esőndben voltak szem- és fültanui a többség és az obstruálók hadakozásának. Nem szóltak közbe, nem helyeselték ugyan, de nem is mondtak ellent.

Szünet alatt — mint fővárosi tudósítónk telefonon közli — érdekes jelenetek folytak le a folyosón. Egy csoport ujság-

író körülfogta Ugront, Szederkényit, meg a továbbharcolók frakcióját és a miniszterelnök beszédének hatása alatt jövő terveiket igyekeztek tőlük megtudni. Ugron dühös volt, mint rendesen s így epéskedett:

— Ez a mai adventi prédikáció nem használ semmit. Éppenséggel semmit. Mi folytatjuk az obstrukciót, a míg csak bírjuk.

Nyíry Sándor honvédelmi miniszter Eitner Zsigmonddal bocsátkozott purparléba, ki épp akkor a szünet után elmondandó záróbeszédére készült. A miniszter hangosan kérlelte:

— Ugyan álljatok el már a szótól. Be kell látnotok, hogy minden további időtöltéssel kárt csináltok. Csak a hazának tesztek szolgálatot azzal, ha az obstrukciót abbahagyjátok.

Eitner, a kiből már forrott a betanult oráció, vállat vont és — tovább állt. Hivatkozott választóira, a kik zokon vennék tőle, ha nem úgy viselkednék, mint a hogy politikai ideáljai viselkednek: Ugron, meg Szederkényi.

Nyíry beszélt Ugronnal is, de ez nem akart tudni semmit a leszerelésről.

— Hasztalan minden — ugymond — mi tovább küzdünk.

Igy hamarosan szétfoszlott a reménye annak, hogy az ujoncjavaslatot még az ünnepe előtt letárgyalhassa a Ház. Az obstrukciót tehát karácsony után folytatják és ezzel megpecsételik közel negyven-

Karácsony-este.

Az örök bűn, az eredendő
Ránk nyomta Káin bélyegét.
Bűnbe fogant a mult, jövendő,
Atokkal terhes már a lét,
E zord legenda rab nyugétól
Megszabadulni lehet-e?
Sivár, sötét alapon épül
A megváltás költészete.

Megjelenik imhol a Gyermeke,
A tiszta, jó, gyámoltalan,
A sátán torz kőszállá dermed,
Artó hatalma oda van.
Letörve az előítélet,
A vak végzet többé nem ur,
Egy gyermek mosolyától éled
A világ és új hit virul.

A megváltás isteni műve
Keresztjén elvégzettetett.
Megifjító varázsa, bűve,
Új rend alapja: szeretet.
Vele birkózni senki nem mer,
A lázadó dőlly meg lapul.
Altala föltámad az ember
Megváltva, halhatatlanul.

Az örömtűzek kigyulladnak
Karácsony-este mindenütt.
Délceg sudárt, szerény kis gallyat
Juttatnak az áldott fenyűk.
Szívünkben virázkodik a béke,
Tán a menyország szállt alább!
A megváltás örök emléke,
Szentelt peesétje: a család.

Holdvilágos, csillagos éjben
Némán nyüzsög sötét tömeg.
Hajléktalan, mezetlen, étlen
Férfiak, nők és gyermekek.
A közörméből kitesztva
Nem kapnak reménysugarat.
Számukra a megváltás titka
Mindörökké titok marad.

Lipcsey Ádám.

A nyomor karácsonya.

Irta: Harmath Lujza.

A kisdéd, nyirkos szobába (sti félhomály szállt alá, a rozonga ágyban, nyöszörögve forog a beteg gyermek s a szűk világu ablaknál lázas sietséggel öltöpet egy diszes babaruhán a halvány, gondoktól redős arcu anya.

— Parányi kis lakhely, bent az udvar

mélyén, alig két méternyi négyszög s mégis mekkora bánat, mekkora nyomor megér benne!

Két ember csupán a sok milliók közül s mégis az egész rohamosan aláhanyatló társadalom sötét foltja vet árnyat rájuk, a megbélyegzett név átka kíséri szomorú életutjukat.

Talán el se kellene mondani történetüket, hisz nem óhajtók könnyeket idézni szeméikbe. Ma a vidám karácsony napja, hol az édes otthon minden gyönyöre érvényesül, minék beszélni ilyenkor lelket, szívet megrendítő dolgokról!

Minek? Igen, minék? Mert elolvastván történetemet, találni fogtok a karácsonyfán fölőseletet, melylyel ez elrejtözött, eltitkolt, de éppen azért kétszeresen nagyobb szerencsétlenséget, nyomort enyhíteni tudjátok.

Ne az utcán keressétek a nyomort, ne a kinyújtott kézbe tegyétek le az alamizsnátokat; oh nem! Az igazi kétségbeejtő nyomor ott van, hol a multak emléke, a végzet átka kettősen sújtotta a mindenkitől elhagyatottakat, ott van, hol az ajak még nem tanulta még kimondani a kérés szót.

Hát adtok-e? Akartok-e adni? Igen? Elmondom hát e szomorú történetet. Különböleg egészen mindennap. Ne várjatok újat, szeméitek előtt mindennapon megújuló történet az egész.

Szokásos társadalmat okozni minden eseményért, mely kissé nagyobb port vert fel, vagy több anyagot nyújt a beszélgetésre, én nem írom alá, a nevelésber keresek minden hibát.

ezer szegény ember sorsát, azokét a tartalékosokért és póttartalékosokért, kik a klerikális urak nyakas megátalkodottsága miatt januárban tényleges szolgálatra lesznek kénytelenek berukkolni. Ezt megköszönhetik Ugronnak és Szederkényinek.

A folyosókon szó esett a miniszterelnök karácsonyi pihenőjéről is. Jobban mondva ennek a helyéről. Tisza ugyanis nem megy biharmegyei birtokára, Gesztre, mint a hogy hírelt, hanem rokonához, Bethlen Pál grófhhoz utazik Besztercére. Ott tölti az ünnepeket családjával együtt. Hogy miért, annak ez a magyarázata:

A miniszterelnök, a mióta kormányra lépett, reggeltől estig szakadatlan munkában van. Hozzá közelállók mondják, hogy Tisza mesés energiát fejt ki és fáradhatatlanabbul dolgozik, mint a legszorgalmasabb miniszter. hivatalnok. Most pihenni akar. Mivel pedig, ha Gesztre menne, elfoglalnák a saját gazdaságának ügyei, inkább megváltoztatja kedvenc tervét s olyan helyen gyűjt erőt a további harcra, a hol nem zavarja semmi gond.

Szünet alatt természetesen sokan gratulálták Tisza Istvánt. Ő azonban az üdvözlések elől bemenekült a miniszterelnöki terembe, a hol már várt reá egy sereg — főispán. A mint ennek hirtelent, az obstrukciósok lelkendezve ujságolták, hogy Tisza most már csakugyan az új választásokra készül, különben minek volna nála annyi „bizalmi közeg“?

Mindez persze kósza hír, mert a miniszterelnök a ma kinevezett új főispánokat fogadta. Ezek tisztelegtek nála, új választásokról pedig a tisztelgés kapcsán aligha esett szó.

Ilyen a hangulat fenn a parlamentben közvetlenül az ünnepek előtt. Vajjon minőre fordul karácsony után?

(—)

TÁVIRATOK

Oroszország pénzt keres.

Berlin, december 23. A Berliner Tagblatt jelenté Pétervárról: Helybéli pénzügyi körök-

ben arról beszélnek, hogy az orosz kormány a berlini piacon érdeklődik, hogy a német pénzügyi piacon nagyobb kölcsönt szerezzen. Állítólag 73 millió márkáról van szó.

Nagy sztrájk.

Berlin, dec. 23. A sztrájkoló berlini bérkocsisok vezetősége visszautasította a tulajdonosok ajánlatát, hogy a napi bevételek 40 százalékaért dolgozzanak. Ezért szerdán 3000 taxaméteres kocsist kizárnak a főváros szövetségéből. A kizárás ez idő szerint csak egy napra szól, azonban esetleg kiterjesztik e hó 28 áig.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 23.

Egy nappal karácsony szent estéje előtt ime még együtt van a t. Ház. Nem igen emlékszünk rá, hogy ilyesmi eddig megesett volna.

De meg is látszik a képviselőházon, hogy holnap karácsony van. Nagyon, de nagyon kevesen jelennek meg az ülésen. A képviselők zöme, nem törődve azzal: van-e szünet, nincs-e szünet, elutazott családjá körébe.

Perczel Dezső elnök még féltizenegykor is aggódó gonddal kémlelődik a folyosón, hogy igazán nem jönnek-e többen. Mert, ismételjük, nagyon de nagyon kevesen vannak. Működik is a telefon, robog egy pár fiákker is, de a határozatképességhez szükséges száz képviselő még egyre késik a téli köd homályában.

Végre Perczel elnök — próba, szerencse — háromnegyed tizenegykor megnyitja az ülést. Abban a biztos meggyőződésben tette ezt, hogy pár perc múlva ugyanis kénytelen lesz az ülést felfüggeszteni, mert az öt tagu obstruáló párt rögtön megszámlálhatja a Házat és akkor kitűnik minden. De az obstruálók ma kegyesen elnéző hangulatban vannak és szemet hunynak, bár behunyt szemmel is tisztán látni, hogy nincsenek százan jelen. Így aztán a jegyzőkönyvet akadályalanul hitelesítik.

Ülés végén Tisza István gróf miniszterelnök szólalt fel és az obstrukció ellen nagyérdmű beszédet mondott, mely általános hatást keltett.

Azután megállapodtak a karácsonyi szünetben, a Ház a szokott jó kivánságok közt szétoszlott.

A képviselőház ülése december 23-án.

— Kezdeté d. e. 11 órakor. —

Elnök: Perczel Dezső.

Olay Lajos kér szót napirend előtt. Berzeviczy Albert közoktatásügyi miniszter — ugymond — tegnap az ülés végén, az egyetemi tanárokat szólóval szemben oly módon vette védelmébe, hogy ez szólót is érinti. Nem akarta az egyetemi tanárokat sérteni, de kénytelen konstatálni azt, hogy egynémely tanárnál következőlegesen elbukik a vizsgázók nyolcvan százaléka. Ennek kell, hogy valami oka legyen. Nem akar gyanúsítani, csak felhívja a körülményre a miniszter figyelmét.

Berzeviczy Albert közoktatásügyi miniszter: Védelmébe veszi az egyetemi tanárokat. Rámutat arra, hogy a vizsgadíj nincs hatással a vizsgák eredményére. Különben is új vizsgarendszer kidolgozásán már működik s azt remélhetően mihamarább a Ház elé terjeszti.

(A záró beszédek.)

Ezután felolvassák az interpellációs könyvet. Egy új interpelláció van bejegyezve: Lovász Mártoné, a szerb görög keleti egyház állapotáról. Tekintve, hogy régebben bejelentett interpellációk is vannak, ezeknek előterjesztésére két órákor térnek majd rá.

Most az ujonclétszám vitájában a záróbeszéd folytatására kerül a sor. Előzőleg Naményi Ambrus és Hegedüs Loránd elődök be-terjesztik a pénzügyi bizottság jelentését.

Okolicsányi László emel szót. Elegánskodó lassúsággal közfigyelmetlen ég közepett polemizál a honvédelmi miniszter tegnapi beszédével és mond el százszor elmondott dolgokat százegyedszer.

(A miniszterelnök beszéde.)

Tisza István gr. miniszterelnök: Rá kell mutatnia azokra a szenvedésekre, a melyek a magyar nemzet számos fiára várnak. Rövid visszatekintést akar vetni a most befejezett vita eddigi történetére, hogy tanulságait leszűrjék. A most bekövetkező szünetet használjuk fel a magunkba szállásra, hogy az ország érdekeit szolgáljuk. Egy éve folyik már a katonai vita. Az ujonclétszám emelését kérte az előző kormány és vita közben lépett a magyar nyelvkérdés annyira előtérbe, hogy mikor a fölemelt létszámot visszavonták, a nyelvkérdésben tovább folyt a harc. Elismeri, hogy a magyar nyelv ügye a nemzet széles rétegeiben visszhangra talált oly formában, mely a 67-es alappal nincs ellenkezésben. Elhangzott e kérdésben a korona nyilatkozata is, mely

Soh'sem hiszem, el, hogy otthonról jókészsült-ségű ember bukfcencet hányjon a nagy világban. Az édes anya keze mint világító fény vezet az élet utain keresztül s nincs körülmény, melyben e szent kéz vissza ne tartson az elbukástól.

De ha e szent kézre szenyfolt tapad? Oh, megmondá az Ur, hogy megbüntetem, az apák bűneit heted iziglen.

Velei Lajos egy ilyen családból származott. Annak idején sokat beszéltek a környéken a szép Veleinó kalandjairól. Ugy utszem nem kívánjak, hogy egyenkint elsoroljam viselt dolgait, annál inkább, mert vele éppen semmi bajunk. Fia jól tanult, szorgalmasan végezte iskoláit s csakhamar a városi-bank megválasztotta pénztárnokának. Az ifju pénztáros, komoly, szolid viseletével bírta az egész város bizalmát, a legjobb körökben forgott s mindenki nagy reményt kötött jövőjéhez.

Alig huszonnégy éves korában oltárhoz vezette a polgármester unokahugát, ki árva lévén, a polgármester házában legjobb nevelésben részesült. Mély, tiszta szerelem vezette őket egymáshoz, családi tűzhelyük az egymás iránti igaz érzésen alapult. Azt lehetett következtetni, hogy itt egy boldog élet alapköve van letéve.

Evek multak egyforma, csendes boldogságban. Aprón kezdtek, mint kik nagyon akarják végezni. Lakásuk három szobára terjedt, butorzatuk egyszerű volt, cselédségük csupán a legszükségesebbig ment s kiadásai sohasem haladták meg bevételüket.

Egy év multán kis lányuk született s ez még, ha lehetséges, tetézte boldogságukat. Veleit nemsokára megválasztották bankigazgatónak, a kis Mari hat éves lett, a háztartást kisé ki lehetett bővíteni s így első dolguk volt, hogy nevelőnőről gondoskodjanak. A választás nagy gondal, nehezen ment, Veleinó alig tudta rászánni magát, hogy családi szentélyökbe idegen elemet vegyítsen. De egyetlen és meg- lehetős gyönge testalkatu gyermekét nem akarta házon kívül neveltetni.

Végre a sok levélváltás, arcképküldözgetés után egy éjszak-német, harmincöt éves, egyszerű, kissé szentimentális arcú nőben, mi egy nevelőnőnél nem jön számítás alá — feltalálták a keresett mintát s a feltételek gyors megállapítása után az új nevelőné néhány nap múlva megérkezett.

Fellépése szerény, megnyerő volt, a háztartásnál szükségessé tudta magát tenni s habár ifjabbnak látszott éveinél s a figyelmes szemlélő bizonyos baljóslatu vonást fedezett volna fel szemüveggel akart tekintetében, Veleinó teljesen megnyugodott választásában s egész bizalmával ajándékozta meg.

Mi könnyebb, mint egy tiszta lélek elámitása. Veleinó még nem is sejtette, midőn már összetorlódt a sötét felleg a tűzhelye fölött. Hogy férje otthon szórakozott volt s megszólítására össze rezzent, nem tűnt fel a jó asszonynak. Egy olyan elfoglalt embertől, mint férje, nem is lehetett várni, hogy mindig jókedvű legyen. Ideges? ... Egy férj lehet ideges, jó, e- néző felesége nem róla fel hátrányára; bizo-

nyára az élet komoly gondjai az oka, családjáért való küzdelem teszi ily komorrá. Egy jó, szerető feleség bizalmát legkönnyebb kijátszani; ő maga talál legtöbb mentséget hozzá.

Ez időben Veleinó betegeskedni kezdett s házi orvosuk Karlsbadba küldte kurára. A nevelőnőre lett bízva a háztartás, az édes otthon s a kigyó csak a bejuthatást várta a paradicsomba, hogy azt kegyetlen kezekkel tépje szét. Jöhetett haza a bizalomteljes feleség, a szentély, hova házi oltárát építette, melyet oly gondosan, annyi önfeláldozással őrzött, szét volt durva. S midőn nem örködik angyal a veszendő lélek fölött, az alázuhanás rendkívül gyorsan halad.

Vak, örült szenvedély vett Veleinó erőt, mely gondolatát, akaraterejét lenyűgözte s elfeledve családját, el egész mocsoktalan multját, oda do- bott mindent a hitvány szíren lábaihoz.

A jó feleség írta a szerelemtől áthatott gyöngéd szavakat, sóvárogva gondolt az édes percre, midőn az imádott férj keblén pihen meg, siettette jövetelét, hogy — fészket üresen találja.

Egy nappal a feleség megjött előt Velei és a nevelőné megszöktek. Ugyebár minden- napi történet? Az sem lepheti meg az olvasót, hogy a pénztárból is velők tűnt el néhány ezer forint. Ez annyira együtt jár, hogy nélküle szinte hiányosnak érezném elbeszélésemet.

A rendőrség azonban, bármily mindennapi dolognak nevezzük az eseményeket, nem nyugodott bele. Gyors lábakkal s hosszú karokkal indult kereső útjára s alig pár állomás után

célszerűség és fontos okok miatt a nyelvkérdésben a mostani állapot fenntartását deklarálta, de másrészt fontos és messzeható reformok engedelményét adta. A többség ezt magáévá tette és szóló rajta lesz a reformok teljes szívvel való megvalósításán. (Élénk helyeslés jobbról.)

Senki sem állította, hogy a meglévő állapotok sérelmesek, törvénytelenek, de igenis állították, hogy a nemzeti fejlődés követelményei a reformok. A magyar nemzet és a Ház többsége visszatartotta magát, hogy a nyelv ügye miatt konfliktusokat idézzon elő. A hatvanhetes kiegyezés szellémet magyarozza s odakonkludál, hogy a jelen kérdésre az alkotmányos fejedelmi jog intézkedését senki sem vonta kétségbe, senki sem mondta, hogy ez a mostani állapot nem törvényes állapot. E tekintetben tehát a nemzet vágyainak elérése oly küzdelmet igényelne, mely több veszélyt rejt magában, mint a mit a cél elérése üdvöt jelent. A közös hadsereg alapján állunk — úgy mond — és fenntartani óhajjuk a hadsereg vezérletének, vezényletének és belső szervezetének egységét. Ezek a gondolatok hozták nyugvó pontba a nemzet háborgó vágyait. A béke, a produktív munka után való vágy kerekedett felül a nemzetben. Szóló is oly megoldást keresett, mely eloszlassa a kérdés közjogi részére vonatkozó kétértelműségeket és homályokat, s mely másrészt megvalósítsa a magyar katonai nevelést. Megtalálván így a kibontakozás alapját, az a cél lépett előtérbe, hogy a reformok becsületes megvalósítása személyi tekintetek által meg van zavarva, keresztülvitessék. A viszonnyok folytán szólónak nabozás nélkül vállalkoznia kellett erre a munkára. (Eljenzés jobbról.) Tette azt akkor, mikor nem igen szívesen akadtak vállalkozók e munkára. Tudta, hogy esetleg hosszú és nehéz lesz a munka, de vállalkozott rája, azzal az elhatározással, hogy ki fog tartani és hogy csak az alkotmányos eszközökkel fog élni. (Élénk élénzés jobbról.)

(A póttartalékosok és tartalékosok.)

Igy jött ide — folytatja Tisza István gróf — a maga programjával. Kötelességek tudatában jött ide s az ultima rációhoz csak a legvégső esetben volt hajlandó nyulni. Már-már ez az eset fenyegetett, mikor az elenzék tekintélyes részét sikerült megbékíteni. Ma a Háznak — talán tíz-tizenöt tagját kivéve — minden tagja a normális állapotokat kívánja. Mert ha a mostani állapotot normális állapotnak nevezik, akkor meghúzták a halá harangot e nemzet fölött és csődöt kell mondania az országnak. A most is folyó harc nem hogy előre viszi a magyar nyelv ügyét, hanem diskreditálja azt. De diskreditálja ez a parlamentet, a magyar nemzet politikai érettségét. Nemzet-gyilkos politika

ez. (Ugy van! jobbról). Anyagi téren a világközgazdaság legfontosabb kérdései várnak megoldásra. Ha idejekorán nem vehetünk részt e tanácskozásban: fait accompli elé kerülünk a mi meghallgatásunk nélkül. Ezért kell, hogy Magyarországot olyaná tegyük, mely résztvehessen a nemzetközi versengésben. (Nagy zaj balról. Helyeslés jobbról.)

Szólónak a magyar érzése parancsolja, hogy így cselekedjék, a hogyan cselekszik (Taps jobbról). Szóó magyar érzése csak azt tiltja meg, hogy a mikor az ország érdekéről van szó, mellék célokkal el ne tántoritassa magát. Nem akarja a Balkán állapotait sem sötét színekkel festeni, de az ottani állapotokra bizony befolyással van, hogy itt miféle politikai állapotok uralkodnak. Ez a mostani helyzet megzsibbasztja erőinket. Itt csak a képviselők hazafias belátása segíthet. Es ha megakadályozzák még tovább is az ujoncozást, a kormány-nak kötelessége gondoskodni, hogy a hadsereg soraiban hégagok ne legyenek. Ezt megtette a kormány, bár a szíve fáj, hogy így kellett megtennie. De kénytelen lesz a póttartalékosokat és tartalékosokat benttartani mindaddig, amíg az ujoncok meg nincsenek. (Nagy lármá balról.)

Az ember szíve összefacsarodik, ha gondol azokra a szenvedésekre és nyomorúságokra, a mi a póttartalékosok és tartalékosok ezreire vár és főképp azoknak családjaikra, mert a szegények többnyire családok emberek. (Nagy mozgás az egész házban.) Az ország érdekében és ezen sok ezer áldozat érdekében kéri azt a néhány tovább obstruáló képviselőt, hogy ne folytassák tovább a harcot. (Percekig tartó, megmegújuló taps jobbról.) A miniszterelnököt számosan üdvözlük.)

Elnök tíz percre szünetet rendel el.

(A karácsonyi szünet.)

Eitner Zsigmond élt szünet után a zárszó jogával és hosszasan beszélt.

Elnök indítványozza, hogy a Ház legközelebbi ülését f. hó 28-án, *hétfőn* tartsa. Ezt egyhangulag elfogadták. Indítványozta azután, hogy ez évben 29-én és 30-án legyen még ülés s január 3-ig szünet, 4-én azonban újból ülés tartassék. Ezt a prozopozíciót is elfogadták.

Erre a Ház rátért az interpellációkra.

Szederkényi Nándor interpellált csupán egy fogyasztási szövetkezet italmérési ügyében.

Az interpellációt kiadták a pénzügyminiszternek.

Ezzel a karácsony előtti utolsó ülés véget ért.

közében voltak a szökevények. Velei is, mint annyi más, aki eljászotta kártyáit, az utolsó eszközhöz folyamodott s ez utolsó eszköz volt a — golyó. Szerencsétlenül és özvegygyé tette nejét, megbélyegezett névvel hagyta vissza egyetlen gyermekét.

A többi aztán gyors egymásutánban következett. Lefoglalás, árverés, nyomor, inség. Ki segítene a sikkasztó családján, ki adna kenyeret a megbélyegzett családjának! Senki. Megvetéssel találkozik mindenütt. A gyermekkel nem ül senki egy padban az iskolában, az anya még varni valót is alig talál, az utcán elfordulnak az ismerősök; a rájuk süttött bélyeg féltelensé teszi őket.

Igen, úgy van, Isteni jogot bitorolunk, itéletet tartunk embertársaink fölött, holott — ember, ember! Te gyarló, gyöngye, ingatag lény? Merész, kérielhetetlen másokkal, gyöngye, gyáva szenvedélyek rabja önmagaddal szemben! Itélsz? Vigyázz!

Nézzetek amoda, mint siet a szerencsétlen, hogy beteg gyermekének enni hozzon! Tudja, hogy nincs mit várnia senkitől, látja lépten-nyomon, mint fordulnak el ismerősei; kísérti a mult.

Belép egy más emeletes házba s néhány perc múlva megkönnyült kebelével jön ki ismét. Tehát volt lelkiük, hogy nem várokozatták. Végre megy a világitott utcán s a káprázatos fényben csillogó térére ér. A piac tele van áruval, az ember szemé szinte bele vész, százakra, lehetne egy perc alatt vásárolni. Ilyen százakra ötven krajcárra azonban vajmi nehéz. Ez itt igen

drága, ez itt igen kevés, ez meg nem haszonra való. Végre egy mézes bábra esik a választás; enni is, játszani is való. Egy néhány dió, egy szál gyertya, pár zsemlye... aztán mély sóhajjal fordul haza felé.

Oh, mint fáj, hogy nem vihet e sok csillogó mindenből szíve gyermekének. Egykor mi más volt. Ah, egykor! Átok, átok! Nem. Ma, e szent napon megbocsát, imádkozik érte a bűnösért. Megbocsát, bár feledni is tudná!

Halkan nyitja meg az ajtót, a szobában mély csönd van. Világot gyújt, a kis beteg imára kulcsolt kezekkel szendereg. Atyjáért imádkozva érte el az álmot. A szegény özvegy nesztelenül rakja ki az ágy előtti asztalra, amit hozott s lehajol betegéhez, hogy csókot lehellen homlokára.

— Hoztál e enni anyám? — szölt ébredve a gyermek.

S a kised szobában valami csöndes enyhület, a rég elfelejtett öröm egy kis paránya suhan végig s a szerencsétlenek egy percre feledik a rájuk nehezülő végzet nyomasztó súlyát.

— Igen, hoztam, — felelt az anya s varást véve a kezébe, oda ül az égő gyertya mellé, hogy holnapra biztosíthassa gyermekét.

— Ma ünnep van anyám, mégis dolgozol.

— Igen gyermekem, Isten nem rója fel, mert ő tudja egyedül, hogy a szerencsétlenek ünnepe a — munka.

Brutális rendőrfőnök.

(Az orosz tüntetésekhez.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 23.

Ujabb időben majdnem valamennyi orosz egyetemen erősen tüntet a diákság a zsidók érdekében. A moszkvai egyetem hallgatói testületileg határozatot hoztak, amelyben az oroszországi zsidók elnyomását éles szavakban elítélik és a *Misenevben* és *Homel* ben lefoly hecceket megbélyegzik. A *Kievi* diákok rövid idő előtt még sokkal érdekesebben fejezték ki részvétüket a zsidókkal szemben. Ugy a *Kievi* egyetemen, mint a politechnikumon gyűléseket tartottak, amelyeken heves beszédek hangzóttak el a zsidóság elnyomása ellen és az egyenjogúsítás érdekében.

Már maga az orosz intelligencia is kezd állást foglalni a zsidók brutális kényszerhelyzete ellen. Néhány olvasókör és előfizető beszüntette a *Nowoje Wremja* járatását, mivel ez a lap tudvalevőleg a legkíméletlenebb módon üldözi az amugy is elnyomott zsidóságot és egyre újabb jogmegvonásokat követel velök szemben.

Különösen erős hatást gyakorolt az orosz intelligenciára az a bűnper, amely a moszkvai törvényszék előtt a *roszlawji* rendőrfőnök ellen a napokban lefolyt. Ez a pör undorító képét tárta föl a zsidók jognélküliségének és kínzásainak.

A perbe fogott rendőrfőnök, *Sasypkin* a rendőrségre hurcoltatta a Roszlawij-ban időző *Goldin* nevű zsidót, még pedig éjnek idején; ott azután az öklével, a csizmatalpával és egy vastag dróttal addig verte, amíg a szegény ember elvesztette hallását és félholtan összerogyott. Mindez azért történt, mert Goldin csak egy rubelt adott neki és nem ötöt, amennyit ő kért. A szerencsétlen ember segélykiáltásai ugyan odacsaltak egy-két járókelőt, akik azonban nem mertek a kintzottnak segítségére menni, mert az örök azzal fenyegetőztek, hogy mindenkit, aki a hivatalba behatol leszurnak.

A törvényszék csak egy hónapi börtönrre ítélte a bestiális rendőrfőnököt; de a pör hatása széles körökben igen nagy volt. Az egyik pétervári lap heves hangú cikkben kel ki a borzasztó hivatali önkény, és a rendőrségnek Goldinnal szemben való immorális eljárása ellen.

A *Nowoje Wremja* is észrevette, hogy újabb időben mélyreható agitáció foly Oroszországban a zsidóság javára, és most már siet az árral uszni. Ezen igyekezetében, félve, hogy előfizetőit elveszti, annyira megy, hogy a minap már a zsidóknak orthodox orosz vallásuakkal való házasságát szeretné kieszközölni.

Az aradi cseléd-otthon.

(A bizottság tervszövege.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 23.

Számtalan panaszra, apró-cseprő perpatvarra adott már okot Aradon, hogy a cselédügy hiányos rendezése miatt a szolgálatban álló cselédleányok föltöbb sok előnyt élveznek — munkaadóik rovására.

A cseléd, mikor szolgálatát elhagyja, meglakarított pénze elfogytával vagy erkölcstelen életmódra adja magát, vagy pedig teljesen elzüllik, lerongyolódik. Ilyen állapotban azután természetesen, hogy senki sem szívesen fogadja szolgálatába, s így egyre lejjebb lejjebb jut a teljes elzülles felé. Nem is csoda, ha a hiányos cselédrendtartás következtében a magyarországi bűnkronika női alakjai nagyrészt facér cselédleányok köréből kerülnek ki, és ha a pros-

tituáltatnak óriási percentje előbbi foglalkozása ként a cselédséget jelenti be.

A legtöbb vidéki nagyváros beálla már, hogy ezen a társadalmi betegségen segíteni kell; és ez az általános áramlat mozdította meg Arad városát is, hogy a cselédmizériák megszüntetése tárgyában intézkedjék.

Már a novemberi közgyűlésen szóba került *Edvi-Ilés* László törvényhatósági bizottsági tag és társainak a cselédkérdés rendezése tárgyában előterjesztett indítványa révén egy aradi *Cseléd-otthon* megalkotásának terve. Akkor a közgyűlés kimondotta, hogy a kérdés tanulmányozása céljából bizottságot küld ki, a mely a cselédszabályzatot, s ennek a kapcsán a cselédotthon ügyét is tervezetileg dolgozza ki és terjessze elő. A bizottság tagjai *Edvi-Ilés* László, *Varjassy* Lajos, *Nesmsra* Aladár, *Kohn* S. N. és *Bund* Henrik főszámvevő.

Ez a bizottság már áttanulmányozta a fentemlített ügyeket és elkészítette a cselédrendtartási tervezetet, amelyet a mai napon beterjesztett a törvényhatósági bizottsághoz. A tervezet terjedelmesen foglalkozik a cselédotthon ügyével; ha a törvényhatósági bizottság és a közgyűlés is elfogadja a tervezetet, akkor remélhető, hogy a jövő év első felében Aradon meglesz a cselédotthon, amely már a vidék majd minden nagyobb városának intézményei között helyet foglal.

Ezzel az intézménnyel végre megszűnnék azoknak az állandó cseléd mizériáknak egy része, amelyek úgy Aradon, mint mindenfelé annyi panaszra adnak alkalmat és a rendőrhatalóságnak is annyi bajt okoznak.

A modern vesztőhely.

(Izgató román lelkész.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 23.

A kolozsvári Mátyás-szobor leleplezésekor, tavaly október 12 én *Motia* János gör. kath. lelkész vezércikkét írt a szászvárosi *Libertatea*-ban, „Megnalt Mátyás s ő veje az igazság” címmel, a melyben a magyar nemzet ellen lázított s a román memorandistákat és egyéb izgatókat felmagasztalta.

A cikkben mindvégig dicsőíti Mátyás királyt, ki nem tagadta meg román származását s aki, ha ma feléledne, sirna és bizonyára porrá zúzná azokat a törzseket, kik kormányozzák az országot.

— Nem messze szobrodtól — így folytatja a cikk — van az a modern vesztőhely, ahol megtizedelnek bennünket, románokat. Dicsőséges király! Ma körülöttem sereglettek azok a vámszedők s dicsőitenek téged, holott önmagukat és rendszerüket akarják magasztalni, ezek megszenteltségüket nevedet. Rázd le ércpáncélot, huzd ki kardodat és üss szét közöttük. Fájdalommal ismétljük: Megnalt Mátyás, oda az igazság!

A cikk alá mint szerző „*Janku*” volt írva. A vizsgálat folyamán *Motia* (Mócza) János jelentkezett, mint a cikk szerzője.

A kolozsvári ügyészség vádat emelt *Motia* János gör. kath. lelkész ellen, izgatás miatt. A fő tárgyaláson azonban lemaradt ezen büntetett derült ki a vádlottra, hanem büntetett felmagasztalásának vétsége is, a mennyiben a törvényes cikk azon részében, a mely a modern vesztőhelyről szól, ahol megtizedelik a románokat, célzást látott a szobor közelében levő *törvényszéki palotára*, a hol elítélték a tíz román memorandistát.

Motia János védekezése abból állt, hogy ő csak dicsőíteni akarta Mátyás királyt, sem izgatni, sem lázítani, sem pedig a memorandis-

tákat felmagasztalni nem volt szándékában. A vádlott, bár jól beszélmagyarul, folyton románul védekezett.

Az esküdtek bűnösnek mondták ki a vádlottat úgy a magyar nemzet elleni izgatásban, mint a büntetett felmagasztalásában s a törvényesek ez alapon *egy évi államfogházra* ítélte *Motia* Jánost.

Ma tárgyalta a kir. Kuria első büntető tanácsa *Kelemen* Mór elnöklété alatt és *Tarnai* János előadásában a vádlott által benyújtott semmisségi panaszokat. A Kuria *Thassy* Pál koronaügyész helyettes meghallgatása után megsemmisítette a kolozsvári esküdtbírók ítéletét s új tárgyalást rendelt el, mert az esküdteknek feltett második kérdés, egy jogerősen bevégzett büncselekmény felmagasztalása nem fedi a vádat, vagyis a vádlott ellen ezen cselekmény miatt vád nem emeltetett s így ily kérdés az esküdtekhez intézhető sem volt lehető.

Lapszerkesztés orgyilkosok közt.

(Idylli állapot a felvidéken.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 23

Ha igaz az a rémregénybe illő történet, melyet a *Hevesmegyei Lapok*-ból olvassunk, akkor semmiképpen sem kedves dolog *Gyöngyösön* ujságot szerkeszteni; mert ott még orgyilkosokkal is környékezik a szerkesztőt. Ime így írja laptársunk, hogy megy *Gyöngyösön* a lapszerkesztés:

Két évvel ezelőtt történt először, — írja a t. laptárs, — hogy lapunk szerkesztőjét egy helybeli polgárember felkereste és arra figyelmeztette, hogy élete ellen merényletet szőnek. Meg is nevezte az illetőket és el is mondta, hogy a merényletet melyik este akarják végre hajtani, megjelölte a helyet és megnevezte az egyént, akit a gyilkosságra fel akartak bérelni. Megjelölte a kávéházat, amelyben a gyilkosságra felbujtók értekeztek és csak az ő közbelépése és a feljelentéssel való fenyegetődzése hiúsította meg a már akkor tervezett gyilkosságot.

Később mint egy félévvel egy helybeli iparos polgár jött szerkesztőségünkbe azt adván elő, hogy őt küldték ki vitriol vásárlás céljából, amelylyel szerkesztőnk szemén akarják önteni, de ő erre nem hajlandó, hanem kötelességének tartja ezt szerkesztőnknek elmondani, mihez tartás végett. Máskor mások jöttek azzal a rémhírrrel, hogy 50 forintért akarják felbérelni szerkesztőnk leütésére, majd ismét mások azt jelentették, hogy agyonlövésre folyik az alku, tehát vigyázzon, mert az élete ellen törnek. Folyó évi június havában egy szerdai napon egyik helybeli iparos polgár figyelmeztette szerkesztőnköt, hogy este tartózkodjék otthon, mert egész bizonyos, hogy most már a merénylet végre lesz hajtva.

Ez történt szerdán ész szombaton este, midőn szerkesztőnk nejével a színházba haza jött, a gyilkos támadás csakugyan megtörtént, szerkesztőnköt orozva az éj sötétségének leple alatt leütötték és eszméletlen állapotban szállították lakására. Azóta hat hónap múlt el, szerkesztőnköt az isteni gondviselés megóvta a nagyobb bajtól felépült sebeitől élt hivatásának és családjának.

Az első merénylet óta is jöttek olyanok akiket ismét fel akartak bérelni a gyilkosságra, szerkesztőnk be is jelentette az esetet a rendőrségnek, de büntető törvényünk a felbujtást csak az esetben bünteti ha az csakugyan végre is hajtatik, így tehát azon feljelentés csak most a végrehajtás után válhatik aktuálissá. Hétfőn

este hajtattott végre a második merénylet, amidőn lapunk szerkesztőjét 7 óra után egy a *Balkisz* közből előugró *álarcos alak* hátba lökte. A bestia keze reszkelett, gaz lelkének pozóli szándéka csak részben sikerül, mert a golyó szerkesztőnknek a tomporába furódott és mintegy 9 cm. mélyen az izom közt megakadt...

Töringgett! Eddig a vidéken legfőlebb csak a bot meg a korbács járta. Hát Gyöngyösön már a vitriolnál meg a puskánál tartanak?

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

December 26. Az aradi iparosifjak műkedvelői előadással egybekötött táncvigalma (Központi Szálló.) — A borosabesi iparosifjusági-egyesület műkedvelői előadással egybekötött táncvigalma (Kaszinó.) — A csermői ifjusági táncvigalma.

December 31. Kereskedők Szilveszter-estélye (Központi Szálló.) — A pécskai ifjusági táncvigalma (Haller-szálló.)

Január 2. Kaszinó-estély (Saját helyiség.) — A Székely-Otthon estélye (Központi Szálló.) — Az aradi magyar nyelvterjesztő-egyesület bálja (Színházi sörccsarnok.)

(=) Táncestély Csermón. Csermő és vidéke intelligens ifjusága e hó 26 án, karácsony másodnapján zárkörű táncvigalmat rendez a Csermőn létesítendő ártézi kut alap javára.

A konzul ur boszút áll.

(Egy magyar-osztrák diplomata botránya.)

Arad, december 23.

Bécsből táviratozzák: *L. Vilmos* osztrák mérnök 1902. szeptemberében *Zanzibar*-ba utazott, hogy ott különféle építési vállalatokat átvegyen. Ottani tartózkodása alatt megbízást kapott, hogy a szultán palotájának részleges rekonstrukciójával is foglalkozzék, illetve erre irányuló terveit dolgozza ki.

A mérnök e munkájában a zanzibári magyar-osztrák konzulnak, *Prumler*, Károlynak segítségét akarta igénybe venni, azonban ezt a konzul megtagadta. Ez időtől kezdve állandó ellenségeskedés tört ki a mérnök és a konzul között. *L.* mérnök hatósági szállításokra pályázott, de a konzul a szállítást más kezére, nem osztrák honpolgárára játszotta.

Múlt hó másodikán a konzul egyszerűen elfogatta terhére levő honfitársát, és Trieszbe vitette. Utközben, *Mombasszában* a „fogoly” a hajókapitány tiltakozása ellenére szárazföldre lépett, mire a zanzibári konzul távirati értesítése folytán újból elfogták, és kezeit megbilincselve, visszahurcolták Zanzibarba. Onnan azután egy német gőzös a konzul utasítására Szuezebe vitte; majd vasuton Port-Said-ba transportálták, ahol mintegy félhónapig büntetésekkel együtt volt bezárva, emellett megbetegedett, de nem kapott orvosi segílyt.

Végre egy osztrák gőzös Trieszbe hozta, onnan pedig Brünnebe toloncolták, mert utle vele Brünne volt kiállítva. Ott négy hétig maradt fogva, és az ellene indított vizsgálat még mindig folyamatban van.

A mérnök ellen tett feljelentés éleveszélyes fenyegetést és erőszakosságot említi az elfogatás okául. A szegény mérnök ezen körülmények között sem itt, sem külföldön nem kaphat állást, mert nincsenek meg a papirjai, és nem mozdulhat az országból.

Az *Arbeiterzeitung* sürgős magyarázatot követel ebben a szomorú afférben. Ha az esetről — úgy mond — a hatóságok nem adnak kellő felvilágosítást, a delegáció dolga lesz, hogy az újév utáni sessióban az ügyet szóba hozzák és tisztázzák.

Az eset diplomáciai körökben méltó feltűnést és felháborodást kelt.

Csirkefogók egyeteme.

(A főtárgyalások hallgatóságáról.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, december 23.

Az aradi törvényszék főtárgyaló termének a hallgatóság részére fenntartott helye néhány napján rendkívül érdekes látványt nyújt.

A nézők helyein többnyire kétes külsejű fiatal gyerkőcök ülnek. A járatlan ember nem tudja elképzelni sem, miért érdeklődnek ezek a suhancok a komoly és többnyire unalmas tárgyalások iránt.

A törvényszéki palotában jártas emberek azonban jól tudják, hogy ezek a fiatal érdeklődők a legtöbb esetben leendő vagy volt vádlottak, vagy pedig olyanok, akik jelenleg is bünvádi eljárás alatt állanak.

Egy egész generáció fejlődött itt ki a tárgyalási terem nézőterén, olyanok, akik talán becsületes szívűek voltak, itt kapták meg a vágyat, hogy csaljanak és lopjanak. Nagynevű elődöktől itt tanulták meg, hogy mit kell eredménynyel védekezni. És akik végigjárták ezt az iskolát, azok a legtöbb esetben ügyesebben ellátják a maguk védelmét, mint akárhány ügyvéd. Itt tanulnak hazudni, tagadni, alibit igazolni, itt tanulják ki Fábrián Lajos dr. főtárgyalási elnök keresztkérdéseit és bizony sok esetben Fábrián elnök csak nagy erőlködéssel tudja a raffinált bűnösökből kivenni az igazat.

A mai tárgyaláson is egész sereg ilyen vádlott-tanonc leste a tárgyalásokat. A délután folyamán a bíróság egy fiatal gyerkőcöt holmi lopásért elítélt és ez, ahelyett, hogy hazament volna, rögtön befordult a hallgatóság részére fenntartott helyre és onnan végig hallgatta a következő tárgyalásokat.

Volt különben a mai tárgyalások során két ügyben olyan vádlott, akiktől a tanulni vágyó vádlottjelöltek egyet mást elsajátíthattak.

Ilyen Dáni Mihály aradi lakos. Kerékpárt lopott Blaskovics Erneszt királyhegyesi földbirtokostól, hatszáz korona értékben. Blaskovics rögtön megtette a feljelentést a tettes ellen, akit az aradi rendőrség két detektívje Dáni Mihály rovott multu egyén személyében ki is pihatólt. A bíróság elé állítva, avval védekezett, hogy ő a kerékpárt a sofronyai országot mellett a kukorica földön találta, a hol fűvekkel volt letakarva. A tanúk azonban elene bizonyították s a bíróság, mely Fábrián Lajos táblai bíró elnöklete alatt működött, Dánit hét hónapi börtönre ítélte.

A másik bűnügy vádlottjai Daku, Panger Bálint, Bosánszki István és Vangel Farkas Gyula büntetett előéletű csavargók. Az év elején Oravetz Miklós fatelepéről nagy csomó hasábfát loptak el, s Daku megcselekedte azt a jó ötletet, hogy este elmenvén Lebovics Samuné nyitott ablaka előtt, előkelő hidegvérrel benyúlt az ablakon és onnan egy gyertyatartót kivett, a lopott dolgokat Vangel árusította el, míg Bosánszki a Daku asszisztense volt.

A bíróság Dakut hat hónapi börtönre, Vangel egy heti fogházra és Bosánszkit tiz korona pénzbüntetésre ítélte.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: Szünet.
Péntek: Délután: György és a leányok, vigjáték. Este: Drótostó, operette. (Páratlan bérlet.)
Szombat: Délután: Rip van Winkle, operette. Este: Bob herceg, operette. (Páros bérlet.)
Vasárnap: Délután: Pesti nők, operetté. Este: A betyár kendője, népszínmű. K. Hegyessy Mari felléptével. (Páratlan bérlet.)
Hétfő: Szigetvári vérfanák, dráma. K. Hegyessy Mari felléptével. (Páros bérlet.)
Kedd: Ujabb veszedelem, színmű. K. Hegyessy Mari és Paulay Erzsike felléptével. (Páratlan bérlet.)

* Sarkadi Aladár bucsuja. Az aradi színtársulat egyik legtehetségesebb és legkedveltebb tagja, Sarkadi Aladár szombaton bucsuzik el az aradi közönségtől. A bucsuzó színész, tudvalevőleg január elsejétől a Vigszínházhoz szerződött. Utolsó fellépte szombaton délután a Rip van Winkle-ben, este pedig a Bob hercegben lesz.

* Színházi szerződtetések. Janovics Jenő, a szegedi színház igazgatója szerződtette virágvasárnapról Peterdy Sándor jellemszínészt. Várady Mártont, Szalkay Lajos színtársulatának fiatal baritonistáját virágvasárnapjától kezdve Komjáthi János, a kassai színház igazgatója szerződtette. Krecsányi Ignác, a temesvár-budai színház igazgatója szerződtette virágvasárnapról Kardos Andor jellemkomikust, a pécsi színház tagját, valamint Tóthi Emil kedélyes apa és komikust a szatmári színházról. Ruzsinszky Ilona első koloratur énekesnőt a tavasztól kezdve egy évre Kövesi Albert, a kecskeméti színház igazgatója szerződtette. Kövesi színház igazgatója szerződtette ugyancsak tavasztól Aldori László tenoristát a zombori társulattól. Szegedi Zelma koloratur énekesnőt a tavasztól kezdve Nádas József, a pécsi színház igazgatója szerződtette.

* Ujabb veszedelem. Kedden lesz a bemutatója Donnay Ujabb veszedelem című darabjának, mely állandó műsordarabja a Nemzeti színháznak. Ez a színmű nagyon jellemzően világítja meg a mai francia társadalom gondolkodását s emellett, hogy kitűnően felépített cselekménye van, nyelvi szépségekben is bővelkedik. Az újdonság női főszerepét K. Hegyessy Mari asszony fogja kreálni s vele együtt lép fel Paulay Erzsike is, néhai Paulay Edének, a Nemzeti színház volt igazgatójának leánya.

* Nagy esztendő. Az alábbi sorok közlésére kérték meg bennünket: Mély tisztelettel kérem a Nagy esztendő című új verskötetemet iránt érdeklődő aradi közönséget, hogy kegyeskedjenek az előfizetési összegeket, vagy ha még előfizetőket gyűjteni is szívesek voltak, az előfizetési ivenkel együtt, 1904. január 1-ig címzeve beküldeni, hogy a már sajtó alatt levő verskötetemet példányszámait iránt magamat kellőképp tájékozhatom. Verskötetemet előfizetési ára két korona. Tompa Kálmán, a kolozsvári Nemzeti színház tagja.

Zendülés az adó miatt.

(Östremállapot Dobresten.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, december 23.

Megirtuk már röviden, hogy Dobrest biharmegyei községben zendülés támadt. Ennek érdekes részleteit ma a következőkben jelenti tudósítónk:

Azt a fellordulást, a melynek erős hatását pár napig még megfogja érezni Dobrest község népe, az exekució okozta. Gyökerel természetesen az ex-lex állapotra vezethetők vissza. A dobrestiek is megszokták már azt a kényelmes állapotot, hogy egy esztendő óta végrehajtó nem járt a házuk táján. Nehezükre esett tehát az a körülmény, hogy a községi pótdadó behajtása végett hivatalos személy és csendőr érkezett a községbe.

Hétfőn délelőtt történt, hogy Balázs Tivadar magyarcséket segédjegyző Tóth és Szücs csendőrökkel Dobrestre érkeztek s hozzá kezdett a hivatalos működéséhez. Délelőtt 9 órakor Kaita János földműves házába ment be a segédjegyző a két csendőrrel. Kaita is azok közé tartozott, a kik községi pótdadóval hátralelkben voltak. Kaita az exekutorok megjelenésére rendkívül dühös lett. Káromkodva rontott Szücs csendőrnek s egy bottal alaposan fejbe vágta. Ez a nem várt bevezetés meglepte egy segédjegyzőt, mint a csendőrökét. Tetteges inzultus történt, a csendőrnek fegyvert kellett használni. Tóth káplár szuronyát Kaita felé szegyezte, a ki öklével felütötte a fegyvert. A

mint a szurony felfelé röpült, Kaita arcát érte s azt súlyosan összehasította. Kaita János lett a zendülés első áldozata. Sebeit dr. Brammer Sámuel körorvos kötözte be, a ki konstatalla, hogy Kaita sebe életveszélyes.

Ezután az eset után néhány óráig csend volt a faluban. Szücs és Tóth a két csendőr-káplár, Balázs Tivadar a segédjegyző nyugodtan távoztak a dobresti fatelepre, a hol megébedeltek. Délután két óra lehetett, a mikor egy Dora Milu Nyesti nevű román paraszt lefutott a fatelepre s lelkendezve újságot a csendőröknek, hogy a Heller Emil korcsmájában, a melyik 80—100 lépésre van a fateleptől, napszámok s a földművelők verekednek. A két csendőr s hir vételére azonnal a korcsma felé indult, a hol tényleg sok munkás tartózkodott. Valamennyi izgatottan tárgyalta a délelőtti véres esetet: Kaita János megszurását s szidták a csendőröket. A korcsma ajtajában állott meg először a két csendőr. Azt kérdezte az ott lézengő Malicza Gábor napszámostól:

— Mi baj te?

— Nincs semmi baj, — felelt Malica, — de még lehet.

A csendőrök ezután beléptek a korcsmába, a hol 4—5 paraszt lézengett.

— Ki bántja itt egymást? — kérdezte Szücs rendőr.

Erre előugrott egy Malicza Györgye Menyuluj nevű munkás s elordította magát:

— Én bántom a másikat, mit akartok velem?

Ugy látszik, Malicza Györgye kiáltásából adás volt. Mert a következő pillanatban 20—30 ember rontott be a korcsmába. Körülfogták a csendőröket s egy pillanat alatt mindketőket fegyverezték. Tóthnál nem maradt más, mint oldalfegyverének hüvelyébe. Szücs nagynehézen megtudta tartani a szuronyát.

A tömeg, a hogy diadalmaskodni látszólag fegyveres hatalom fölött, vad kiáltások közepette ütlegelni Tóth és Szücs káplárokat. Tóthot súlyos ütlegekkel elborítva kidobták a korcsmából, míg Szücs ellen, a ki szuronyával védekezett, kettőzött erővel fordult a tömeg dűhe. Szücs azonban bátran szembe szállott a tulnyomó erővel. Szuronyaival sebeket osztogatott s mikor a küzdelemnek vége szakadt, két támadót összekötözték.

Tóth a dobresti fatelepre akart menekülni, de eltévesztette az utat s a templom felé futott. Alig haladt 200 lépésnyi távolságra, újabb támadásban vett része. Vagy 20—30 munkás megtámadta s botokkal ütlegelte. A támadások elől befutott egy közeli árokba, a hol az óriási sár és víz megmentette az agyonveréstől.

Szücs is végzett korcsmai támadóival bár súlyos sebek árán. Arcát félvad támadói összeharapdálták, fején több súlyos sérülést ejtettek. A hangulat úgy öt óra tájban lecsendesedett annyira, hogy a sötétben elmenekülhetett Panyicza Jánoshoz, a bihari erdőipar vállalat alkalmazottjához.

A korcsmabeli harcnak a hatása úgy hat óra tájban észlelhető lett a faluban is. A lakosság vasvillára, fejszére, kapott s jójkét óra hosszágig zajongott az utcán. Tóth csendőr Czukkermann Lipót kereskedőhöz menekült be először. A keraskedő szívesen adott volna menedékhelyet a csendőrnek, de attól félt, hogy felgyújtják a házat. Alkalmos pillanatban szölt Tóthnak, aki azután a dobresti fatelepre menekült. A községben a zavargás hét órakor még javában tartott, amikor elterjedt a hire, hogy csendőri segítség érkezett a faluba. Este nyolc órakor csakugyan megérkezett Magyarcséke-

ről a telefonártesítés, hogy Nagyváradról 7 csendőr indult el. A csendőrök kilenc óra tájban meg is érkeztek Dobrestre. Még előbb három lovas csendőr Sztányból ment át segíteni. A csendőrök megérkezése után a lázadás elcsendesült s kezdetét vette a törvényes hatalom működése.

Tegnap délelőtt *Ember Géza* vizsgálóbíró, *Vámossy Mihály* ügyész mentek ki Nagyváradról Dobrestre a vizsgálat megejtése végett. A falu népe ekkor már csendben volt. Belényesből is érkezett *Vargha László* csendőrfőhadnaggyal 11 csendőr, B. Ujfaluból 10 csendőr, így a fegyveres hatalom harminc emberből állott. A csendőrök első dolga a főbűnösök letartóztatása volt. Elfogták a két Maliczát s ezenkívül még tíz zendülőt, akiket a község házában tartottak őrizet alatt. Tegnap estig összesen *huszonegy zendülőt tartóztattak le*. A vizsgálat folyik s a befejezése több napot fog igénybe venni.

Az árvák karácsonya.

(Ünnep az árvaházban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 23

A jótékonyág és szeretet tartotta ma ünnepét az árvaház falai között. Ezt az ünnepet jelentette a két csillogó, gyertyafényes karácsonyfa, melyet az árvák számára állított fel a nemes szívek áldozatkészsége. Beköltözött a karácsonyi hangulat az árva gyermekek otthonába és szívreható melegével őket is oly boldoggá tette, mint a többiek, akiket a szülők szeretete vesz körül.

A karácsonyfa ünnepély délután öt órakor kezdődött az árvaház nagytermében. Mikor az urhölgyek és urak, kik az árvák örömeiben gyönyörködni eljöttek, a terembe léptek, ott állott már a szeretet ünnepének jelképéül a két karácsonyfa minden jóval megteremtve, teli gyertyalánggal, csillogó arannyal, ezüsttel. Alatta pedig hosszú asztalokon a gyermeki kívánság netovábbja, százféle játék, ragyogó karácsonyi csecsebecsék, színes tarkaságban a pirosnyelvű krampuszoktól a komoly társzerekekig minden.

Az ünnepélyen megjelent az árvaház nő választmánya *Urbán Ivánné* főispánné fővédő asszonnyal az élén. Ott volt *Institóris Kálmán* polgármester, *Walder Gyula*, *Kohn S. N.* és többen.

Mikor már mind együtt voltak a vendégek, felcsendült az ének: „Dicsőség Istennek”. Ezután egy apró leányka állt elő, s néhány soros, kedves költeményt szavalt. Majd az „Ej dal” című ének után ismét két szavaltat következett. Az „Arva leány”-ról szóló énekszám elhangzásával egy fiú adott elő költeményt, majd ismét szavaltat és ének váltakozott. Végül egy nagyobb fiú megható szavakban köszönetet mondott a jelenlevőknek.

Ima után *Institóris Kálmán* polgármester záróbeszédet tartott. Szépen szólott a szeretetről, azután pedig az árvák sorsáról. A beszéd a jelenlevőket mélyen meghatotta.

Az ünnep befejezésekor az árváknak kiosztották az ajándékokat s a gyermekek imádsággal és boldogsággal vonultak el Jézus születése ünnepén.

Az ünnepélyen a következő hölgyek voltak jelen:

Almási Ilonka, *Doka Boriska*, *Friek Józsefné*, *Green Nándorné*, *Heinrich Sándorné*, *Heinrich Ilonka*, *Hendl Ödönné*, *Hendl Ilonka*, *özv. Hudetz Ferencné*, *Ivanoszkó Mariska*, *özv. Junga Mihályné*, *Köpf Kálmánné*, *Köpf Margit*, *Maczko Mihályné*, *Maczko Margit*, *Maresch Jusztin*, *Radó Károlyné*, *özv. Scherb Jánosné*, *Tóth Ilona*, *özv. Vantas Gyuláné*, *Walder Gyuláné* stb.

SPORT.

+ A tornaegyesület szünete. Az *Aradi Tornaegyesület* karácsonyi és újévi szünete folyó hó 24-től január hó 4-ig tart. Ezen idő alatt úgy a férfi, mint a női tornaszakosztályban a tornázás és vivás szünetel. *Az einökség.*

Százhatvanezer koronás lopás.

(A postán és egy szövetkezetnél.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 23.

Két szenzációs lopásról kaptunk ma hírt. Az egyik arról szól, hogy a *budapest-gráci vonalon elloptak egy postazacskót, a melyben közel nyolcvanezer korona volt elhelyezve.*

A lopás Acs községnél történt. A tolvaj hihetőleg e községben tartózkodott egészen hajnalig, amikor azután tovább utazott Budapest felé. A tettes valószínűleg egy magas, karsu, barna bajszu ember, aki Acs községnél egy fiatal asszonnyal együtt kiszállt a vonatból. A tolvajt most már keresi az egész budapesti rendőrség.

A másik lopás *Kolozsvárott* történt, a hol egyik pénzüntezet hatalmas vasszekrényét emelték el, a melyben *nyolcvanezer korona értékű készpénz, váltó és értékpapir hevert.* A két esetenél elloptott pénz és érték tehát együtt százhatvanezer koronát tesz ki, a mi elég szép summa — egy napra.

A szenzációs lopásokról a következő részleteket jelentik:

(A meglopott posta.)

A soproni postaigazgatóság és az ácsi csendőrség szenzációs lopásról értesítette ma a budapesti főkapitányságot. Az ácsi postahivatalnál elloptak két darab ajánlott pénzeslevelet, amelyben *72 ezer 800 korona 3 fillér* volt.

A két levelet a *magyar általános hitelbank* tette postára az ácsi cukorgyárnak címezve. A budapesti mozgópostán az értékes leveleket több közönséges levéllel együtt zsákba varrták és tegnapelőtt éjszaka utnak indították a budapest-gráci 53. számú mozgópostán, amelynek vezetője *Bangha Kálmán* postafőtiszt volt.

Az ácsi állomáson az ottani postahivatal küldönce jelentkezett az értékes levelekért, amelyeket *Meller Sándor* szolgálta át hiánytalanul. A küldönce azonban azzal jelentkezett az ácsi postahivatalnál, hogy *az átvett postacsomagokat a pénzes levelekkel együtt ellopták tőle.*

Az esetről nyomban jelentést tettek a csendőrségnek, amely viszont a budapesti rendőrségnek táviratozott. Most széleskörű nyomozást indítottak a lopás ügyében.

Az ácsi csendőrség a lopással egy magas termetű, nagy bajszos férfit és egy nőt gyanúsít, akik az ácsi posta küldöncére lestek. Valószínű, hogy a tolvajpár még a hajnali vonattal Budapestre utazott.

(A kolozsvári betörés.)

Kolozsvár a betörések városa. Alig mulik el éjszaka, hogy akár a külváros egyes részein, akár beljebb is, kisebb-nagyobb betörések ne gazdagítanak a kolozsvári közbiztonság krónikájának komor lapjait.

Az *Országos Hitelszövetkezet*-nek kolozsvári, külmagyar- és külközép-kerületi fióka, melynek hivatalos irodája a Ma-

gyar-utca 23. szám alatti épület utcára néző, földszintes helyiségében van, tegnap reggel arra ébredt, hogy súlyos Arnheim-szekrénye nincs az irodában.

A rettenetes elképedést és bámulatot, jelentés és vizsgálat követte, mely azonban semmi egyebet meg nem állapított, mint azt, hogy a körülbelül két méternyi magasságu pénzes-szekrény, melyben csekély készpénz, de körülbelül *nyolcvanezer korona értékű kötelezvény, váltó és egyéb fontos irományok* voltak elhelyezve, reggelre eltűnt.

Egyelőre semmi nyom nincs arra nézve, kik lehetnek a vakmerő tettesek. A szövetkezet nyomban távirati uton jelentést tett a budapesti központnak a példátlan és szenzációs betörésről. Miként értesülünk, a központ egyik főtisztviselőjét küldi le, hogy a fiók ilyen módon veszendőbe ment ügyeit valamiképen rendbehozhassa.

Fölmentett zugirász.

(Az a bizonyos „üzletszerűség.”)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 23.

Zugirászati kihágással vádolva állott ma az *aradi* törvényszék felebbviteli tanácsa előtt *Csutina György* aradi lakos. A szerencsétlen ember azt hitte magáról, hogy ért a prókatorok inesterségéhez, és ezért egyes felektől elvállalt olyan természetű megbízásokat, a melyeket törvény szerint csak az ügyvéd knek szabad elvállalni.

Molnár Károlyné aradi lakos volt a zugirász balekje, aki megbizta *Csutinát*, hogy egy bűnvádi ügyben, melyet *Molnárné* akart indítani egyik ellensége ellen, tegye meg a feljelentést. *Molnárné* meg is fizette a *Csutina* fáradságát, aki azért, hogy elfogadta a pénzt, vagyis a honoráriumot, zugirászati kihágást követett el.

Csutina azonban tovább ment és *Molnárnétől* a bűnyügi feljelentésre bélyeget kért, holott tudvalevő dolog, hogy bűnfenyítő feljelentésekre s egyáltalán bűnyügekben semmiféle bélyeg nem szükséges. *Molnárné* azonban nem ismerte a büntető perrendtartást, így adott a feljelentéshez bélyegpénzt. Hogy *Molnárnét* teljes jártasságáról meggyőzze, elvállalta *Molnárnénak* egy polgári perét is. Ezt azonban már nem merte a bíróság előtt folytatni, hanem kiegyeztetette a feleket, mielőtt még a per megindítására került volna a sor.

Az aradi járásbíró ezért *Csutina Györgyöt* elítélte egy napi fogházra átváltoztatható tíz korona pénzbüntetésre, a felek további képviseletétől eltiltotta és az ítéletet az ügyvédi kamarával és a többi hatóságokkal közölni rendelte.

A *Csutina* felebbezése folytán az ügy a felebbezési tanács elé került, mely *Csutinát* ma tartott ülésében *felmentette* a vád és következménye alól, mert a jelen egy esetben nem látta bizonyítva az üzletszerűséget, mely a zugirászati kihágás első rendű feltétele.

HIREK.

Karácsony-est.

— Az ünnepek küszöbén. —

Büvös, csodás, fényes és magasztos ünnep köszönt ma ránk: Jézus, az istenember születésének előestéje, a mikor a vallás sejtelmes misztériuma áhitattal tölt meg minden lelket, a mikor felébred szí-

vünkben a hála érzete az Ur iránt, ki e nagy napot újból megérni hagyta, melynek szent éjszakáján elhal a vihar sivitó fűtyölése s a gyémántcsillagokkal kivert azuros égből mintha lehangzanék az angyalok karának fenséges melódiája s minden ház felett ott lebeg a — szeretet.

Az innep magasztos előestéjén lelkünk felemelkedik az ég felé, lényünk beleolvad az ezer ajak dalolásától egy hanggá összefonódó szent zsolozsmáival, hogy odategyük hódolatunkat az Ur számolya, Megváltónk, a bünbeesett világ megváltójának lábái elé . . .

És ha eljő az est s néma árnyként halok borul reánk: lényes lángu gyertyákat gyújtunk a zöld fenyőágakon s örömpesve nézzük szeretteink boldogságtól sugárzó arcát. S „ha lenne mégis, kinek éberem balzsam sebére sehol nem terem: fordulva a szeretet Istenéhez, álma legyen legalább boldog, édes — karácsony éjszakán.”

A csillogó karácsonyfa alá szeretettel tesszük mi is a szerkesztőség ajándékát: az *Aradi Közlöny 1904. évi Nagy Képes Naptárát*, melynek expedálására már folyamatban van. A díszmű számba menő gyönyörű könyvet, mely a tavalyit úgy a kiállítás, mint az illusztrációk pazarsága s a tartalom gazdagságánál fogva jóval felülmúlja, fogadják olvasóink azzal a szeretettel, a meilylyel mi adjuk s a mely évek hosszú során át összekapcsol bennünket előfizetőink folyton erősülő, nagy táborával.

S fogadják ezelégyütt előfizetőink, olvasóink, és munkatársaink a szerkesztőség és kiadóhivatal legjobb kívánságait a küszöbön álló szent ünnepekre.

— **Változások a főispáni karban.** A hivatalos lap mai száma egész sereg főispán menesztését és új főispánok kinevezését jelenti. — A király dr. *Bárdosi Jenő* Sáros megye, dr. *Hagara Viktor* Bereg megye, dr. gróf *Jankovich László* Zalamegye, dr. *Kramolin Viktor* Nyitra megye főispánját állásától fölmentette. Kinevezte pedig a király dr. *Beöthy Pál* járási főszolgabírót Bereg megye, *Domahidy Elemér* országgyűlési képviselőt Debrecen város, báró *Ghillányi Imre* nagybirtokost Sáros megye, *Hertelendy Ferenc* országgyűlési képviselőt Zalamegye, báró *Perényi Zsigmond* országgyűlési képviselőt Máramaros megye és *Thuróczy Vilmos* nyugalmazott főispánt Nyitra megye főispánjává.

— **Ajánlat a tűzéraktanya felépítésére.** Még a helyét sem állapították meg végleg az Aradon felépítendő tűzéraktanyának és az élelmes építési vállalkozók máris ajánlatokkal zaklatják a várost. A mai napon *Kármán és Ullmann* budapesti vállalkozó cég nyújtott be a tűzéraktanya felépítésére vonatkozólag ajánlatot, amelyben három alternatív módot ajánl a városnak, még pedig a következőket: Bizza meg a város a céget a tervek elkészítésével; vagy versenytárgyalás alkalmával a tervek és az építkezés kivételével is bizza meg őt. Ha pedig ez a két mód nem felel meg a város intencióinak, akkor a cég amortizációs alapon is kész a laktanyát felépíteni. Az ajánlat felett való döntés a januári közgyűlésen fog megtörténni.

— **Zsilinszky Mihály kintüntetése.** A király a közoktatásügyi minisztérium államtitkárát, *Zsilinszky Mihályt*, a hazai közoktatásügy érdekében tett buzgó és kitűnő szolgálatainak elismerésül a Lipót-rend középkeresztjével tüntette ki. A legfelső kintüntetést a hivatalos lap mai száma hozza.

— **A szabadelvű párt ujéve.** A *Bud. Tud.* jelenti: Mint értesülünk, a szabadelvű párt újévi tisztelegése alkalmával a párt nevében *Nagy*

Ferenc fogja a miniszterelnököket, *Kristóffy József* a képviselőház elnökét és *Kubinyi Géza* a szabadelvű párt elnökét üdvözölni.

— **A ref. egyház karácsonya.** Az aradi ev. reform. templomban az ünnepi szolgálatokat *Csécsei Imre* lelkész, *Vasady Lajos* és *Varga Károly* segédlelkészek felváltva fogják végezni. Karácsony első napján a *szemlaki* reform. templomban is az aradi lelkészek valamelyike fog prédikálni s urvacsorát osztani. Külön istentisztelet tartatik a gáji híveknek, valamint a várbeli raboknak.

— **Irodalmi zsúr a városházán.** A Kölcsey-Egyesület irodalmi szakosztálya kedden délután a városházán zsúrt rendez, melynek programja a következő: 1. Felolvasás; tartja *Lázár Béla* dr. 2. Novéla; felolvassa *Rubenescu* Augustza. 3. Ének; előadja *Kende Arthurné*. 4. Költemények; írta *Faragó Rezső*. 5. Monológ; előadja *Szrkadi Aladár*. A zsúrra az irodalmi szakosztály tagjai tagsági igazolványuk felmutatása mellett ingyen mehetnek el, nem tagok az ülőhelyeken 80, az álló helyeken 40 fillért fizetnek.

— **Az ujesztendő és a hőjt.** Az 1904-ik újév első napja tudvalevőleg péntekre esik. A pápa erre a napra dispenzálta a hőjtöt *Erről Jeseffy Sándor* megyés püspök körleveli útján értesítette a lelkészkedő papságot.

— **Elintézett affér.** *Budapestről* táviratozzák, hogy a *Szatmári-Pályi* affért ma békésen elintézték.

— **Kubelik — földbirtokos.** *Prágából* táviratozzák, hogy *Kubelik Jan*, a híres hegedűművész meg akarja venni *Hohenlohe-Schillingsfürst* hercegnek Köln melletti nagyobb birtokát. Az alkudozások még folynak.

— **Új tartalékos tiszték.** Mint minden évben, az idén is december végén teszik közzé a tisztté, illetőleg tiszthelyettesé kinevezett egyéves önkéntesek névsorát. Körülbelül 1090 hadnagyot, 750 hadapród-tiszthelyetteset és 2600 hadapródot fognak kinevezni a kiszolgált egyéves önkéntesek, illetve a tartalékos hadapródok vagy hadapród-tiszthelyettesek közül. Az idén szolgált önkéntesek közül *szoron kívül* csak azokat nevezik ki rögtön tisztté, a kik teoretikusan és praktikusán kitűnően végezték önkéntesi évüket.

— **Halálozások.** *Dengl János* dr. Krassó-Szörénymegye tanfelügyelője, jeles magyar költő és pedagógus, mint Lugosról jelentik, életének 61 ik évében meghalt. *Dengl János* évtizedeken át élénk részt vett az irodalomban; egy verskötetet öt évvel ezelőtt megjelent a könyvpiacra és jó hangzású nevet vívott ki magának. Hosszabb idő óta betegeskedett s most szenvedéseitől megváltotta a halál.

Dukesz Józsefné született *Ágai Margit*, *Dukesz József* dr. szegedi fogorvos neje, harminckét éves korában, hosszú, sorvasztó betegség után Szegeden meghalt. A megboldogult egyetlen leánya volt *Ágai Adolf* dr.-nak, a magyar tárcalrodalom nagymesterének, a kitűnő és országosan tisztelt humoristának.

Sz'nyky *Árpád* battonyai kir. járásbírósi telegkönyvvezető élte 60 ik évében elhunyt. Temetése nagy részvét mellett ment végbe. A járásbírósi tisztikara *Simon Akos* kir. járásbíró vezetésével testületileg vett részt a vég-tisztességben.

— **Nincs többé ingyen szőlővessző.** A földmívelési kormány a szőlőrekonstrukció fejlesztése érdekében, évek hosszú során át nemcsak rendkívül kedvezményes áru, de teljesen ingyenes szőlővesszőkkel, szőlőoltványokkal is támogatja a bortermelő gazdaközönséget, természetesen mindig azon méretek között, amelyek a körülmények e tekintetben a földmívelési minisztérium részére lehetővé tettek. E révén a magyar szőlőgazdaság meglehetősen gyors fejlődésre kapott és a rekonstrukció az ország több vidékén egyre kevesebb kívánni valót

hagy fenn A földmívelési minisztérium, egyrészt mérlegelve az elért és még elérhető eredményeket, másrészt számot vetve az ország pénzügyi helyzetével, amely csak a legszükségesebb és elkerülhetetlen kiadások fedezetét teszi lehetővé, egyelőre az ingyen szőlővessző- és szőlőoltvány-kiosztást, amely évenként igen tekintélyes összeeggel terheltte meg a földmívelési tárcát, felfüggesztette. Gondoskodott ellenben a földmívelési miniszter, hogy kedvezményes árban, annál nagyobb mértékben férhessen a szőlőgazdák az állam által beszerzett kiváló minőségű szőlővesszőkhöz és szőlőoltványokhoz, amelyeket a szőlőzeti és borászati felügyelők javaslatára a minisztérium a jövő hónapban fog szétosztani.

— **A városi szakbizottsági tagok választása.** A törvényhatósági szakbizottságok tagjait három éves mandátummal választják. Ha időközben egy tagsági hely megüresedik, új választást nem tűznek ki. Időközi választással csak a hatósági jogokat gyakorló bizottságokba választanak új tagokat. *Szegeden*, mint nekünk írják, *Kompolti Ábrahám* dr. indítványt terjesztett a decemberi közgyűlés elé, amelyben kéri a törvényhatósági bizottságot, mondja ki, hogy a szakbizottságok időközben megüresedett helyeit is azonnal betölti. A tanács az indítványt pártoló javaslattal terjeszti a közgyűlés elé.

— **Az olasz szerződés.** Rómából sürgönyzik, hogy Ausztria-Magyarország és Olaszország delegátusai ma írták alá azt az aktát, mely a mostani vámtételek alapján lehetővé teszi a tárgyalások folytatását.

— **A posta köréből.** A nagyváradi m. kir. posta- és táviridagazgatóság a *gurahonci* posta- és táviridabivatali táviridai kézbesítési kerületébe tartozó *Budest*, *Guravoj* és *Rosztocs* községeket 1908. évi december hó 16-tól kezdve táviridailag az *acsucái* vasuti távirida kézbesítési kerületébe kebelezte át.

— **Képviselő-jelölések.** *Dunaszerdahelyről* táviratozzák: Az itteni szabadelvűpárt *Bartal* *Ferenc* birtokost léptette fel képviselőjelöltnek. Mivel azonban *Bartal* kijelentette, hogy az *Apponyival* kilépett disszidensek politikai meggyőződését osztja, a párt *Bartalt* elejtette és helyébe ma *Katona Mór* ügyvédet jelölte. *Nagyszöllősen* — mint távir tozzák — a szabadelvűpárt egyhangulag *Sándor János* államtitkárt kiáltotta ki képviselő-jelöltté.

— **Az Albina igazgatója Aradon.** A magyarországi román mozgalmak egy vezető embere, *Kosma Partein* dr., a nagyszobeni Albina bank vezérigazgatója tegnap Aradon időzött. *Kosma Papp I. János* aradi román püspöknek volt a vendége.

— **Eljegyzés.** *Kirschner László* Világosról eljegyezte *Klein Janka* kisasszonyt *Acsucán*.

— **Belépődij a király kertjébe.** Az osztrák fővárosban ma érthető feltűnést keltett az a hír, hogy ezentul a schönbrunni parkban és a császári állatkertben, amelynek látogatása eddig ingyenes volt, beléptidiját fognak szedni. A park bejáratainál automatákat fognak felállítani és azokon kell majd a jegyeket megváltani. — Hogy mennyi lesz a díj, az egyelőre bizonytalan, de tekintve, hogy a schönbrunni park nyáron a legszegényebb néposztály számára valóssággal üdühely, ha még oly alacsony lesz is a jegyek ára, érzékenyen fogja sújtani a lakosságot.

— **A parlament mulat.** Az olasz parlamentben, úgy látszik, szintén a kor igényeinek megfelelő ülések vannak. Rómából jelentik, hogy ott két nap előtt a képviselőház ülése alkalmával igen különös vita támadt két képviselő között, akik művészeti kérdésben pöröltek össze. A vita hevében *Mirabelli* képviselő odakiáltotta *Decesare* képviselőnek:

— Mit, maga beszél? Maga talán archeologus?

— Na, maga csak hallgasson! — felelte *Decesare*. Maga még irni-olvasni sem tud.

— Maga hájfejű!

- Barom!
- Korciszült!
- Nagyszerű! És ezt ő mondja nekem!
- Csavargó!
- Bandita!
- Zsebmetsző!

A két képviselő még egynehány hasonló titulust vágott egymás fejébe, de végre az elnöknek sikerült őket elhallgattatni.

Ez a délelőtti ülésen történt. Délután Decesare az ülés kezdetén felállt és személyes kérdésben kért szót. Amikor az elnök engedélyt adott neki a szólásra, ünnepélyes hangon kijelentette, hogy délelőtti sértéseit, amelyekkel Mirabelli képviselőtársát illette, visszavonja és azokért bocsánatot kér. Erre Mirabelli is felállt és szintén bocsánatot kért ünnepélyesen. Aztán széttárta a karjait, amit Decesare megértett, hozzá sietett:

- Ide, a karjaimba!
- Engedje, hogy én is megöleljem önt!
- Ön a legderekabb ember!
- Ön pedig a haza büszkesége!

Es a ház viharos tapsai között a két ellenfél megölelte és megcsókolta egymást.

— **A milliárdos-király leánya Budapesten.** Budapesti tudósítónk táviratozza: *Astor William* nak, a híres amerikai milliárdos királynak leánya, *Paulina*, e hó 27-ikén Budapestre érkezik. A milliárdos kisasszony csupán abból a célból jön Budapestre, hogy jegyesének, *Kocián János* cseh hegedűművésznek e hó 27-ikén tartandó hangversenyét meghallgassa. Az érdekes vendég számára egyik szállodában egy egész emeletet rendeztek be.

— **Ex-lex miatt — nincs iskola.** *Komárom*-ból írják, hogy az ottani földmives-iskola tanítóit december közepe óta szabadságotkák, mert a költségadomány, a melyből őket éllemeztek volna, elfogyott és a miniszter a törvényen kívül állapotra való tekintettel, újabb hitelt az iskola számára nem nyitott. A tanulók január elején térnek vissza az intézetbe.

— **A kis herceg.** Belgrádból nagyon érdekes anekdotát írnak *Karagyorgyevics* Arzen herceg kilenc éves fiáról, a kis *Pal* hercegről. A kis herceg nagyon okos fiúcska s az udvarnál ő az enfant terrible. Lelkesen érdeklődik minden iránt, de főleg olyan dolgok iránt, amikről különben nem illik a konakban beszélgetni. Valahányszor csak teheti, mindig szót emel *Sándor* és *Draga* megölelése ellen, ami sehogysem tetszik neki.

A minap estély volt az új királynál s arra igen sokan voltak hivatalosak a tisztikarból. A mikor a kis hercegnek bemutaták *Misics* Péter alezredest, az összeesküvés fejét, a kis herceg ránézett nagy fekete szemével s pár pillanatig bámult rá, aztán így szólt:

- Hát maga az?
- Parancsára fenség.
- Maga ölte meg *Sándor* királyt?

Misics zavarba jött s valami mentegetőzés felét rebegett. A kis herceg akkor végignézett rajta és kevélyen, hetykén így szólt:

— Na jól tudom, hogy maga volt az. Hát nagy hőstett éppen nem volt az!

— **Athelyezett postamesternő.** A nagyváradi kir. posta- és táviratigazgatóság *Fried* Fanny postamesternőt *Ujpanátról* Érsemjénbe helyezte át.

— **Öngyilkosság a vonaton.** Megrázó módon vetett véget életének egy szerencsétlen fiatal ember a feletti elkeseredésében; hogy *Kolozsvárott* a gyógyszerész vizsgán megbukott. *Schlögl* Károly az öngyilkos neve, aki tegnap állott a vizsgáló bizottság előtt, de nem sikerült a vizsgálója. Hazautaztában elkeseredetten beszélt erről utitársainak, akik egyszer csak arra nyitottak be a fülkéjébe, hogy a kétségbeesett fiatal ember *halva van.* Az öngyilkost Nagyváradon vették ki a kupéból, ahol *Bodor*

Károly dr. vasuti orvos konstatálta a mérgezést. A holttestet beszállították a boncoló kamarába.

— **Fogják meg a tolvajt!** A nagyvárosok rendőri krónikájának állandó alakja az a tolvaj, aki fényes nappal kirántja valami nagyobb sokaságban egy járókelő óráját, letépi óraláncát, és azután futásnak ered. Az ilyenkor keletkező zür-zavarban azután rendszerint sikerül is ellátnia, mert ő az, aki a lehangosabban ordít, hogy fogják meg a tolvajt. Valószínűleg ez után a bevált minta után indult *Biró* György mako-i illetőségű, rovott multu, harminckét éves munkás, mikor ma délelőtt megkísérelte itt Aradon a fenti trükköt. *Káprás* Mihályné simándi kofa ma nagyobb értékű majorsággal jött a Szabadság-téri piacra. A baromfiakat sikerült is jó áron eladnia; vevője egy száz koronás papírpénzzel, és több ezüst forintossal fizetett neki. *Káprásné* a kezében tartva a száz koronás bankjegyet, épen az ezüstpénzt számolta, mikor a vásárlók közé furakodó *Biró* melléje került, és egy merész mozdulattal kiragadta kezéből a kék bankót. Azzal azután futásnak eredt, és hangosan kiáltozott, hogy fogják meg a tolvajt! Kívánsága be is teljesedett, mert a *Káprásné* kétségbeesett kiáltásaira a piacon levő nép utána eredt, és sikeres hajszá után le is fűlte. A vállalkozó szellemű atya fit rögtön bevitték a rendőrségre, ahol *Greén* Nándor tb. főkapitány kihallgatta és megmozdította. A motozás eredményével is járt, a száz koronás bankjegyet megtalálták *Biró* Györgynél, és visszaadták a hálálkodó kofának, aki tulboldogan sietett vissza a piacra. A vakmerőségén rajtaveszett tolvajt, tekintettel arra, hogy Aradon bejelentett lakása nincs, *Greén* tb. főkapitány azonnal letartóztatta és átkísértette az ügyészséghez.

— **Vojnich huszárhadnagy meghalt.** Megirtuk, hogy *Vojnich* Elemér pécsi 10-es honvédhuszár-hadnagy vasárnap délután Budapesten a József főherceg-szállodában öngyilkossági kísérletet követett el, amennyiben forgópisztolyal mellbe lötte magát. Mint most jelentik, a szerencsétlen huszárhadnagy ma hajnalban 4 órakor meghalt az Ullői-úri kórházban. Az öngyilkossá lett huszártiszt a hadbírótság címére leveleket hagyott hátra. Ezeket most fogják kibontani. Talán a levelek meg fogják világítani ezt a tragédiát. *Vojnich* Elemért holnap délután temetik.

— **A fátyolos hölgy katonasor alá kerül.** *Gyöngyi* Aranka, vagyis inkább *Mócsi* István, akit a szegedi rendőrség — mint megirtuk — tegnap letartóztatott, ma éjszaka megvált a rendőrség börtönétől, mert hazatoloncolják illetőségi helyére, Balassa-Gyarmatra. Ezzel nagyon is véget ért az ő női élete: mert Balassagyarmaton a sorozó-bizottság elé állítják, mint katonaszökevényt.

— **Lázongó huszárok.** *Marosvásárhelyről* írják: A Marosvásárhelyen szolgáló honvédhuszárok között óriási elkeseredést okozott a hír, hogy újvire sem eresztik őket haza, dacára annak, hogy már október óta, a törvényes időn túl szolgálnak. Az itteni honvédhuszár kaszárnyában már hetek óta forrong az elégtelenség a három évet kiszolgáltak körében. Tegnap este aztán elkeseredésük tetőpontra hágott a 9-ig honvédhuszárezred 5-ik századában s *valóságos lázadásban törtek ki főlebbvalójuk ellen.* A kaszárnyákból nehezen szivárognak ki a pozitív hírek, de mégis sikerült annyit kinyomozni, hogy mintegy 10—15 kiszolgált huszár csinált „frontot” felebbvalóival szemben, mert a jogos vágyakozás fölébredt bennük, hogy a szent ünnepeket családjaik körében tölthessék. Persze a szigorú katonai szabályok megkövetelték, hogy a fegyelmi törvények szerint járjanak el a renitensekkel szemben. Bebörtönözték s fegyveres őrk őrzik őket. *As egész kaszárnya hadilábra van állítva.* Tizenkét huszár ül szent karácsony ünnepén.

— **Betlehemesek a rendőrségnél.** Hogy már csak egy nap választól a karácsonytól, a betlehemesek tömegesen jelentkeznek a rendőrségnél engedély végett. Ma is valóságos ostromállapot uralkodik a városháza földszinti folyosóján, a rendőrség hivatalai előtt. Mintegy 80—100 fiatalabb-öregabb gyerekek jelentkeztek, hogy az engedélyhez kötött betlehemezést üzhesse.

— **Letartóztatott betörők.** *Rosensohn* József rovott multu facér szőafestő-segéd *Böhm* Sámuel nevű kartársával szövetkezve tegnap éjjel betört *Meisztróvics* János Hajó-utcai magtárába, és négy mázsa kukoricát elemelt. Egy, az uton álló kocsira felrakták a zsákokat, és rövid uton értékesítették. A két jómadarat a rendőrség a tegnapi nap folyamán letartóztatta és *Greén* Nándor tb. főkapitány, aki előtt a *Rosensohn* neve ismeretes volt, egy Déváról érkezett rendőrségi megkeresés révén, távirati uton kérdést intézett a dévai rendőrséghez, vajjon azonos-e ez a *Rosensohn* azzal, akit ők köröznék? A dévai rendőrség igen jó választ adott, s egyben közölte, hogy *Rosensohn* Déván számos lopást követett el: többek között egy egész lakást kifosztott, ellopván rubákat, fehérneműt, órát, láncot, és más apróságokat. Mindkét betörőt bekísérték a törvényszék foházába.

— **Ketrecben éheztetett kis gyermekek.** Egy anya kegyetlenkedéséről rántotta le a leplet az a névtelen levél, amely tegnap érkezett *Rákospalotáról* a budapesti főkapitánysághoz. A levélben a névtelen levelíró elmondja, hogy *Rákospalotán* özvegy *Tamás* Menyhértnek két éves kis fiát és 8 éves leánykáját a tyukólban tartja egy ketrecbe zárva és úgy kinczza a szerencsétlen gyermekeket. A detektívek azonnal kimentek *Rákospalotára* és a *Miklós-utcában* rátaláltak özvegy *Tamás* Menyhértnek házára és ugyanott a tyukólban ketrecbe zárt két kis gyermekre is. Leírhatatlan, hogy ez a szerencsétlen két kis gyermek milyen szánalmas állapotban volt. A testüket kikezdték a tyukféreg, ruha alig volt rajtuk és táplálékul egyegy darab száraz kenyér volt eléjük vetve. — Vizük egy piszkos bádógtartályban volt. A detektívek természetesen azonnal kizabadították őket a ketrecből, ámde a kis ártatlanok annyira le vannak gyöngülve, hogy kórházba kellett őket szállítani. A kegyetlen szívű anya ellen megindították a büntető eljárást.

— **Lopás a kávéházban.** Budapestről jelentik: Tegnap este *Grünwald* Salamon építési vállalkozó bement a Teréz-körut és Podmaniczky-utca sarkán levő *Stancsu*-féle kávéházba, hogy valami kávéház italt fogyasszon. *Grünwald*nál egy pénzeslevél volt, a melyben 500 korona készpénz, 800 korona értékű értékpapír és 270 korona értékű váltó volt. Ezt a pénzeslevelet *Grünwald* maga elé tette az asztalra és kávézás közben újságot olvasott. Egy kicsit elmerülhetett az újságolvasásban, mert ahogy letette a lapot, rémülten vette észre, hogy 1570 korona értékű pénzeslevele eltűnt az asztalról. Ugy *Grünwald*, a károsult, valamint a *Stancsu*-kávéház egész személyzete tüv tette az eltűnt pénzeslevél után az egész kávéházat, de az nem került elő. A meglepott építési vállalkozó egyáltalán nem emlékezik arra, hogy valaki asztalához közel jött volna és így a nagy értékű pénzeslevél eltűnése szinte érthetetlen. Az esetet bejelentették a rendőrségnek, amely megindította a nyomozást a tolvaj kilétének kiderítése végett.

— **Jótekonyság.** A városi árvaházban a növényeknek felállítandó karácsonyfára, a következő kegyes adományok folytak be: 2 kor. *Funkelstein* István; 4 kigrm. dió *Széchenyi* Kázmérné, *Zimmermann* és *Eisele* 14 drb. csörgő, 8 drb. társasjáték, 1 drb. ágyu stb. apró játék. *Klányi* C. és társa 2 drb. baba, 2 drb. faedény, 2 harang kalapács, 2 trombita stb. Fogadják a nemeslelkű adakozók az árvák nevében halás köszönetünket. *Estilóris* Kálmán igazg. vál. h. elnök, *Balázs* Ferenc árvaház-igazgató.

— **Porter karácsonyfája.** Mennyi boldogság és öröm árad ma szét a zöld karácsonyfák tájkáról. A sok édes holmi, melylyel ma este kisdedeinket megörvendeztetjük, azt mind *Porter* Vilmos Nagy Áruházában szereztük be. Ma van utolsó napja a heteken át tartott vásárnak. És a ki ma ellátogat *Porter*, 50 méter hosszú,

pazar tündérfényű játékartermébe: az ritka látványnak lesz tanuja. Nézze ezt meg mindenki. A mai napon az áruház mindent a saját beszerzési áron ad el.

— Karácsonyi és újévi ajándékok a legolcsóbb árakban, óriási választékban Weinberger Ferenc ékszer és óra üzletében kaphatók. Arad, Központi szálló. Telefon 439.

— Szoba illatok a legfinomabb minőségekben. 1 üveg 70 fillér Vojtek és Weisz cégnél Aradon.

— Felhívjuk a n. é. közönség figyelmét Kun József műtő és ékszerész üzletére, kinek dusan berendezett saját készítésű ékszer raktára van, ugyancsak a karácsonyi, újévi és nászajándékoknak alkalmas arany-ékszer, óra és disz-ezüst árak izléses és olcsó árban beszerezhetők Arad, Andrássy-tér 17, Reinhart-palota.

— Nátha, köhögés, rekedtség, nyálkásodás és torokbeli ingerrel kitűnő hatású a Senega melipasztilla. Kapható Kossuth gyógyszerárban, Boros Benitér 15. (Döngl ház.) Ara egy korona.

— Egy millió korona hozományjal rendelkező hölgy sem igényelhet szebb ékszereket nász-, vagy karácsonyi ajándéknak, mint a milyenek a Tököl-téren Farkas Streicher cégnél, valódi arany- és ezüst tárgyakban, dus választékban és rendkívüli olcsó árak mellett beszerezhetők. Ezen órák az igen tisztelt vásárló közönség kényelmére a zálogüzlettől elkülönítve egy külön bejáratot rendeztetett be, mely bejárat a Tököl-térre nyílik. Ugyanott dus választékban meglepő olcsó árak mellett, szép és alkalmas nász és karácsonyi ajándéknak china ezüst tárgyak is kaphatók.

Tolvaj tisztiszolga.

(Leleplezett szerelmes pár.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 23

A szegedi rendőrségen ma egész nap egy szerelmes párt hallgattak ki zárt ajtó mögött. A szerelmes pár egy szegedi háztulajdonos kárára apránként 1600 koronát lopott. A pénzt elherdálták; ékszerekre, mulatozásokra pocséolták; a bűnük is úgy pattant ki, hogy marékkal szórták a lopott pénzt.

Kosztolányi Pál tisztiszolga Damis Hubert 46. gyalogezrednél főhadnagynál szolgált, aki Weisz Adolf polgár-utcai házában lakik. Kosztolányi mindig kikémlelte, hogy Weiszék mikor vannak távol. Az ilyen alkalmakat arra használta föl, hogy kényelembe helyezze magát a lakásban kedvesével, Temesvári Matild facér cseléddel, aki a szomszédos házban lakott az anyjánál.

A tisztiszolga és az ideálja később kikutatták a lakás összes fiókjait. Kosztolányi álcucskokat szerzett és addig kutakodott a fiókokban, míg egyikben pénzt fedezett fel.

A tisztiszolga ettől kezdve rendszeresen megdézsmálta a fiók pénzkészletét. Az így szerzett pénzből kedvesével vigan passziózott. Kosztolányi a kedvesének száz korona értékű ékszert vett; viszont a facér cseléd másféle emléktárgyakkal lepte meg kedvesét.

Weiszék pedig rémülve tapasztalták, hogy a pénzüik érthetetlen módon fogy. Akárhová rejtették: a pénz egyre eltűnedezett. Találgatták a titok nyíját, de erre csak akkor jutottak, amikor egy ismerősüktől azt hallották, hogy az ő házukban egy gazdag tisztiszolga lakik, a ki úgy költekezik, mint egy bánáti földesur.

Weiszék panaszára a rendőrség hozzáfogott a nyomozáshoz és csakhamar odáig vezettek a nyomozás szálai, hogy a főkapitány elrendelte, hogy Temesvári Matildot anyjával együtt előzetes őrizet alá vegyék.

A tisztiszolgát pedig a rendőrség följelentette a 46. gyalogezrednél.

A rei lörségi vizsgálat kiderítette, hogy Kosztolányi Pál apránként 1600 koronát lopott el Weiszéktől. Pénzt nem találtak nála, mert amint hozzájutott a pénzhez, az utolsó krajcárig eltékozolta a leányjai.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Hottinger ügye. Hottinger János, a feleséggyilkos cipész, tudvalevőleg védője, Nagy Sándor dr. utján felfolyamodást adott be a vizsgálati fogságot kimondó végzés ellen. A felfolyamodást ma tárgyalta a vádtanács és a vizsgálóbíró végzését helybenhagyva, *föntartotta a vizsgálati fogságot*. A végzést kihirdették Hottinger előtt, aki kijelentette, hogy abban *megnyugszik*.

§ Rothmüller Miksa szabadlábán. Az aradi kir. törvényszék vádtanácsa ma délelőtt foglalkozott Rothmüller Miksa volt aradi kereskedő ügyével, akit a budapesti rendőrség egy téves jelentése alapján az aradi törvényszék vizsgálóbírája elfogatott, s a kit tegnap Aradra hoztak. A letartóztatás ellen tudvalevően Rothmüller fölfolyamodással élt, s abban hitelesen igazolta, hogy ő a fővárosban bejelentette lakását. A vádtanács ennek alapján elrendelte Rothmüller szabadlábára helyezését, mi még ma meg is történt.

§ Allamfogházra ítelt képviselő. Nagy-Becskerekéről írják: Papp Géza országgyűlési képviselőt a nagy-becskereki kir. törvényszék párbaj vétsége miatt tegnap három napi államfogházra ítélte. A párbajt másfél évvel ezelőtt a Nagybecskereki Hírlap egy cikke idézte elő, mely a megyei politikával összefüggőleg Papp Gézát indokolatlanul támadta.

§ Izgatás egy ítélet ellen. A Nepszava című lapban ez évi február hó 7. és 10. ik napján megjelent számaiban hét cikk jelent meg a gyűjtés cím alatt. Ezen cikkek a szocialdemokrata párt választási alapja javára történt gyűjtés miatt Grossmann Miksa és Flieschmann Andor ellen hozott és a m. kir. belügyminiszterium által is helybenhagyott marasztaló ítélet és az ennek alapjául vett 1897. évi 35100 k. belügyminiszteri rendeletet támadva, ezek ellen engedetlenségre és eilenszegülésre hívták fel az elvtársakat. „Mi ezt a rendeletet sohasem fogjuk valamibe venni! Ez a rendelet törvénytelen és alkalmazása még törvénytelenebb! Gyűjteni fogunk továbbra is! Gyűjteni fogunk most már kettőzött erővel! A brutális erőszaknak nem hajlunk meg. Hucoljanak börtönbe valamennyiünket: nem engedünk a magunk igazából, amely az egész népé, az igazi jogegyenlőség és igazságé. Elvtársak gyűjtsünk továbbra is, kettőzött erővel csak azért is! E helyütt újból kijelentjük, hogy a Perczel-féle gyűjtési rendeletnek, politikai gyűjtésre való alkalmazását törvénytelennek tartjuk. Természetesen folyik ebből, hogy továbbra is gyűjteni fogunk pártunk céljaira. S ezért elvtársak: gyűjtsétek tovább és kettőzött erővel csak azért is!” Ezen közlemény miatt a kir. ügyészség porbe fogta izgatás sajtóvétsége miatt a Nepszava című lap szerkesztőjét Saly Endrét. Ma tárgyalta ezt az ügyet a budapesti büntető törvényszék esküdtszéke Zsitvay Leo elnöklete alatt. A tárgyaláson, melyen a vádat dr. Magya István kir. ügyész képviselte, a vádlottat pedig dr. Polacsek Sándor védte, Saly Endre vádlott kijelentette, hogy az inkriminált cikk az ő tudtával jelent meg a lapban, s a törvény előtti felelősséget érte elvállalja. Ami a cikkek megjelenését illeti, erre az szolgált okul, hogy törvénytelennek tartotta akkor is és tartja most is az említett belügyminiszteri rendeletet, amely — szerinte — csupán közérpekü gyűjtésekre vonatkozik. Törvénytelen tehát ezt a rendeletet politikai célú gyűjtések megállítására eszközül felhasználni. Az inkriminált cikk felolvasásával a bizonyítási eljárás véget ért s a perbeszédre került a sor.

§ A komáromi affér. A komáromi ismeretes kardafférból kifolyólag Boldoghy Gyula, a komáromi ipartestület elnöke, pert indított Linhart Károly hadnagy ellen, a ki őt kardjával ez év elején megvagdalta. A járásbírósa a követelést meg is ítélte. A hadnagy felebbezése folytán a törvényszék elé került az ügy, a mely a járásbírósa ítéletét indokainál fogva, helybenhagyta.

NAPIREND.

December 24. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Adám és Eva. — Protestáns naptár: Adám és Eva. — Görögkeleti naptár (december 11.): Daniél. — A nap kel 7 óra 32 percek, nyugasik 3 óra 55 percek.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11¹/₂—12¹/₂ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1¹/₂—2¹/₂ óráig; vasárnap és ünnepeken zárva. Helyiség: Erekye-museum helyisége mellett Esterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra földtávlat szerinti a mai napra a következő időjárás várható: Száraz, éjjeli fagy.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 23.

Déltőzsde. Buzakinál mérsékelt, vételkedv korlátozott. Nyugodt irányzat mellett 22.000 métermázsa került forgalomba, változatlan árakon. Egyéb gabonanevek változatlanok. Időjárás derült.

Zárkórás. Berlin $\frac{1}{2}$, Páris 5 magasabb.

Zárkórás 12 órákor:

Buza 1904. áprilsra	7.70 — 7.71
Buza 1904. októberre	7.57 — 7.59
Rozs 1904. áprilsra	6.58 — 6.59
Zab 1904. áprilsra	5.43 — 5.44
Tengeri 1904. májusra	5.18 — 5.19
Repce 1804. augusztusra	11.70 — 11.80

Zárkórás 6 órákor:

Buza 1904. áprilsra	7.72 — 7.73
Buza 1904. októberre	7.57 — 7.59
Rozs 1904. áprilsra	6.60 — 6.61
Zab 1904. áprilsra	5.43 — 5.44
Tengeri 1904. májusra	5.20 — 5.21
Repce 1904. augusztusra	11.70 — 11.80

IDEGENEK ARADON.

— December 22. —

Fehér Kereszt szálloda. Goldstein Samu kereskedő Bécs. — Mesitz Lajos utazó Bécs. — Grossmann Mór utazó Bécs. — Schwarcz Armin utazó Budapest. — Ladstädter Henrik utazó Saaz. — Lustig Adolf utazó Budapest. — Szócs Mihály csendőrnagy Szeged. — Fabinyi Lajos hadbíró Szeged. — Pados Jenő főhadnagy Fehértemplom. — Lazarsfeld Mór kereskedő Prossnitz.

Központi szálloda. Hofbauer Péter táblabíró neje Temesvár. — Dr. Dénes Jakab ügyvéd Buttyin. — Fenyvesi Samu utazó Budapest. — Tauszik Sándor mérnök Bécs. — Gajzagó Samu birtokos Pusztaturpászto.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1908. évi október hó 1-től. —

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.08
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 8.08
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Gyorsvonat délután 4.21	Személyvonat d. u. 3.32
Személysz. tv. d. u. 4.45	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szmv. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinról délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36
Radnáról délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.18	Radnáról vas. és ün. e. 8.13
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 3.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Személyvonat reggel 5.—	Személyvonat reggel 8.35
Vegyesvonat reggel 7.10	Vegyesvonat este 7.06
Személyvonat d. u. 4.11	Személyvonat este 10.35
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonczról szm. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahonczról szm. du. 4.30	Személyvonat este 5.56
	Pankotáról estv. este 9.20

Motormenetek

Arad—Városháztér és Mezőhegyes között.

Battonya felé reggel 8.04	Mezőhegyes felől reg. 6.48
Battonya felé d. u. 12.01	Battonya felől d. e. 11.30
Mezőhegyes felé este 5.29	Battonya felől d. u. 4.01

Arad—Új-Szent-Anna—Kétegyháza között.

Kétegyháza felé reg. 6.10	Kétegyháza felől d. e. 12.—
Kétegyháza felé d. u. 12.35	Kétegyháza felől este 6.06

Karácsonyra!!

Kerpel Izsó

könyv-, zenemű- és papír-kereskedése, anti-
quariuma, könyv- és zenemű kölcsöntára
Aradon, Andrassy-tér 20. sz. (Fischer Eliz-palota.)

Városi és megyei telefon: 385.

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy
a karácsonyi idényre rendezett

tárlatom

elkészült, és felkérem a nagyérdemű kö-
zönséget, hogy azt megtekinteni sziveskedjék

Legnagyobb választék

! könyvekben!

Az idény összes újdonságai!

(dizsművek, regények, ifjúsági iratok, ké-
peskönyvek, stb.)

Ióriási választékban raktáron!

Bármely jegyzékben hirdetett
könyv nálam kapható.

Több ezer kötet kifogástalan állapotú
dizsmű, ifjúsági irat és képeskönyv mint

Alkalmi vételek!

meglepő olcsó áron

kerülnek forgalomba. — Jegyzékkel kész-
séggel szolgálók.

Diszlevélpapírok,

emlékkönyvek,

minden vallásu, gyönyörű

imakönyvek,

az összes

festészeti kellékek

és festékdobozok,

képek, karácsonyi diszek

Karácsonyi és ujévi

levelező-lapok

legnagyobb választékban.

Igen olcsó
árak!

Kiváló tisztelettel:

Kerpel Izsó.

REGÉNY-CSARNOK

Az Antikrisztus csodái.

— Regény. —

Írta: Lagerlöf Zelma.

Az Aradi Közlöny-nek fordította:

Chelmsky Viktor.

[29]

(Folytatás.)

Azon az uton haladtak, mely a falakon ki-
vül fut körül a Monte chiaro. Az egész világ
fehér volt körülük. A hegy lábát fehér kő
övezte s fenn az Etnán a mandulafák fehéren
álltak. Néha ők is elhaladtak egy egy mandula-
fa alatt, mely fölöttük terjesztette ki csillogó
ágait. A hold fenege olyan erős volt, hogy elra-
bolt minden színt a földtől. Szinte csoda, hogy
nem lehetett érezni ezt a fehérséget.

Donna Micaela azt kérdezte magában, hogy
a holdvilág hangolta-e Gaetánót olyan szelidre,
hogy nem ragadta meg őt s nem hajította le
a Simeto mélyébe azért, hogy a fekete Madon-
nát káromolta.

A férfi csendesen s nyugodtan haladt az
oldalán; de az asszony azért félt tőle, hogy mit
fog tenni. Es mégis — akárhogy tele volt is a
lelke félelemmel, nem tudta megállni, hogy hall-
gasson.

Amit még mondani akart, az volt a leg-
borzasztóbb. Azt mondta, hogy egész nap azon
iparkodott, hogy az igazi Madonnára gondoljon
s felidézze az emlékezetébe mind azokat a ké-
peket, melyeket valaha a Szűzanyáról látott.
De minden hiábavaló volt; amint megformálta
lelkében a ragyogó mennyi királyné képét,
rögtön jött a fekete pogány istenség s odállt
elője, eltakarta a lelke szemét elől. S mindig
ugy látja megjelenni, mint valami összeasszott,
sürgölődő aggszűz, kinek megjelenésére a
Madonna eltűnik. Ugy, hogy már az ő számára
nincs is Szűz Mária. Azt hiszi, hogy azért ha-
ragszik rá, mert nagyon is sokat tett azért a
másikért; talán azért rejti el előle arcát is, ke-
gyelmét is. S most apja e miat az álmadonna
miatt lessz szerencsétlenné. Most már nincs
módjában, hogy otthon tarthassa. Soha többé
bocsánatot nem fog nyerni. Ah Istenem! Iste-
nem!

S Micaela mindezt Gaetánónak mondta el,
aki jobban tiszteelte a diamantei fekete Madon-
nát, mint akárki más.

Az ifju egészen szorosan közel volt hozzá
s Micaela attól félt, hogy elérkezett élete utol-
só perce.

Halk hangon, mintegy a maga védelmére
szólt:

— Orült vagyok! A félelem örültté tesz!
Már aludni sem tudok!

De Gaetánó közben csak arra gondolt, hogy
milyen valóságos gyerek ez az asszony s' hogy
mennyire nem tudja magát beletalálni az élete.

S szinte öntudatlanul tette, hogy hirtelen
egész szeliden magához vonta és megcsókolta,
mert olyan megijedt, bolondos gyerek.

Micaelát olyan bámulat fogta el, hogy nem
is gondolt a vonakodásra. Nem is sikoltott, nem
is szaladt el. Csak azt értette meg, hogy Gae-
tánó megcsókolta őt, mint ahogy szokás meg-
csókolni egy gyereket. Annyi volt az egész,
hogy meggyorsította lépéseit s aztán elkezdett
sírni.

Éppen ez a csók mutatta meg neki, hogy
milyen tehetetlen és elhagyatott ő s hogy meny-
nyire vágyakozik olyan valaki után, aki erős
és jó és megkönyörül rajta.

Mégis borzasztó, hogy így el van hagyatva
habár van apja és férje! Hogy annyira elha-
gyatott, hogy ennek az idegen embernek is
megesik a szíve rajta.

Mikor Gaetánó látta, hogyan remeg meg
az asszony teste a csendes zokogástól, érezte,
hogy ő is remegni kezd. Hatalmas, erős meg-
indulás vett rajta erőt.

Megint odalépett szorosan Micaela mellé s
kezét a karjára tette. S a hangja nem volt tisz-
ta és csengő, hanem tompa és fuladt:

— Eljön-e velem Argentinába, ha a Ma-
donna nem segíti meg?

Erre aztán donna Micaela ellökte magától.
Egyszerre érezte, hogy nem úgy beszél vele,
mint gyermekekkel szokás. Visszafordult s be-
ment a városba. Gaetánó nem követte, hanem

megállt ott az uton s úgy érezte, hogy soha
életében ezt a helyet nem tudja elhagyni többé.

Két hosszú napon át álmodozott Gaetánó
donna Micaeláról; a harmadikon pedig felke-
rekedett s elment a nyári palotába, hogy be-
széljen vele.

A tetőtérreazon találkozott vele s azon
kezdte a szót, hogy Micaelának el kell szök-
nie vele.

O meggondolt már, mondta, mindent, mió-
ta nem látták egymást. Ott állt egész nap a
mühelyében s addig töprenkedett a története-
ken, míg végre tisztán nem látott.

Azt mondta, hogy Micaela rózsaszáll, me-
lyet az erős sirokkó letépett törzséről és dur-
ván sodor át a levegőn, hogy annál biztosabb
és jobb menedéket, nyugalmat találjon az ő
szerető szívében. Értse meg Micaela, hogy Isten
és minden szentjei azt akarják, azt követelik,
hogy szeressék egymást, mert különben nem
hozták volna így össze őket, éppen akkor mikor Mi-
caelát nagy szerencsétlenség érte. S hogy a
Madonna megtagadta a segítségét, az azért
történt, mert fel akarta oldani don Ferrante-
nak tett hűségkűje alól. Mert az égiek mind
tudják, hogy donna Micaela az övé, Gaetánóé.
Erte jött a világra, érte növekedett fel, érte él.
Mikor ott a gyalogösvényen, a hold fehér fé-
nyében megcsókolta, úgy érezte Gaetánó, mint-
ha eltévedt gyermek lett volna, aki a pusztá-
ban való hosszas ödöngés után az apja házá-
na: kapuja elé érkezett. Neki nincs Micaelán
kívül semmije, Micaela az otthona, a házának
tűzhelye, ő az az örökrész, melyet Isten ne-
ki szánt, az egyetlen, az egyetlenegy a vilá-
gon, aki az övé.

Azért nem hagyhatja itt, Micaelának kö-
vetnie kell őt, kell!

Nem térdelt le az asszony előtt. Állt s
ökölbe szorított kézzel s lángoló szemekkel be-
szélt hozzá. Nem kérte, hanem parancsolta,
hogy utazzék vele, mert ő az övé.

Nem bűn a megszökötése, inkább kötele-
ség. Mi lenne a sors, hogy ha elhagyná?

Donna Micaela mozdulatlanul hallgatta.
Még akkor is hallgatott egy darabig, mikor a
férfi már nem beszélt.

— Mikor utazik? — kérdezte végre.

— Diamantból szombaton indulok el.

— S mikor indul a gőzhajó?

— Vasárnap este Messzinából!

Donna Micaela felállt s a terasz lépcsője
felé indult.

— Az apám szombaton utazik Cataniába,
— szólt. — Meg fogom kérni don Ferrante-
t, hogy engedje elkísérnem.

S lehaladt egy pár lépcsőfokon, mintha
semmi több mondanivalója nem lenne. Aztán
megállt.

— S ha aztán Cataniában találkozunk, ak-
kor elmegyek önnel oda, ahova akarja!

Es lesietett a lépcsőn; Gaetánó nem pró-
bálta visszatartani. Majd el jön az a nap, mi-
kor nem menekül tőle. Tudta jól, hogy ez az
asszony egyszer szeretni fogja őt.

(Folytatása következik.)

S z e e - ü z i e t.

— December 23. —

Mai jegyzékünk: Készárú nagyban nyers szesz 118
korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban
118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100
liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.

Sádrítási mészék 12'80—13— korona mmánsánsként.

NYILTTÉR.*

Ez uton tudatjuk a n. é. kö-
zönséggel, hogy üzleteinket a ka-
rácsonyi ünnepek mindkét nap-
ján, valamint ujév napján is zár-
va tartjuk.

Az aradi bőrkereskedők.

INGUSZ I. és FIA karácsonyi könyvárjegyzéke.

Figyelmeztetjük és kérjük a könyvbarátokat, hogy ne üljenek fel a fővárosi antiquáriusok 1000 számra szétküldött katalógusainak és az ajándékkönyveket ne ott és a játékszer kereskedésekben szerezzék be. Az antiquáriusok által hirdetett **olcsó könyvek** Bécsben és külföldön készülnek, oly gyalázatos fordításban, hogy megmérgezik a mindenre fogékony gyermek lelkületét. Verseik kirímek, meg azt a pár fillért sem érik meg, amibe kerülnek. **Könyvkiadóink ma már legjelesebb íróink műveiből számtalan gyönyörűen megírt képes meséskönyvet, ifjúsági iratot adnak ki. Előbbieknek versei valóságos gyöngyök a verselésnek, utóbbiak tárgya pedig hazafias és magyar.**

Kérjük tehát azon szülőket, akik tudják, hogy milyen hatása van a rossz olvasmány a gyermek lelkületére, válasszák ajándék-könyveiket a lent közölt könyvárjegyzékből, ne vásároljanak könyvet játékosboltban, hanem könyvkereskedésben.

Képeskönyvek

3—6 éves gyermekeknek.

	Korona.
Allatvilág, örökké tartó képeskönyv	2.80
Képek az állatvilágból, apró versekkel	—80
Ida néni, képes Abc	2.—
Márton József Mau és Vau-Vau	2.40
Leuteman állatképek	6.—
Radó Antal, Mindenféle állatképek, jóra való apró népnek	2.40
Gyula Bácsi Arany Abc	2.—
Rajta kicsik Mulassunk	—80
Örvendjünk, apró versikék	—80
Faragó, Mindentudó képeskönyv	8.—
Ki korán kel, aranyat lel	—80
Göcsey Bácsi A szabadban	2.—
Kicsikének ünnepnapja	—50
Gyermekszobából	—50
Szünórak	—50
Okos versek, szép képekkel	—50
Mikszáth Keresztmama meséi	3.—
Radó Antal, Kisemberek pajtásai	2.40
Pósa Lajos, Cfini Clini	4.80
Mikszáth, Tündér Liget	4.80
Gyula bácsi rövid gyermek mesék	1.—
Szép mesék az állatokról	4.—
Borus, derűs gyermek évek	—60
Miñ mulat a baba	1.26
Babák képeskönyve	1.20
Leporelló képeskönyvek elszakíthatatlan kemény lemezre vont lapokkal, darabja 60, 80, 90, 1.20, 1.60, 2.—, 2.40, 3.— és	3.60
Meséskönyvek 6—10 éves gyermekeknek:	
Pósa Lajos, Arany sip	5.—
Gyóry Ilona, 50 mese	6.—
Bánffy, Tündérek között	3.—
Hoffmann, 100 kis történet	3.—
Móka bácsi, Legszebb magyar mesék	6.—
Halász Ignác, magyar mesék	4.80
Beniczky, Képes csaiádi játékkönyv	4.—
Hermann Ottóné, Éresz alatt	3.60
Lajos bácsi, Képes mesék	4.—
Lajos bácsi, Tündér mesék	4.50
Cooper, Börharisnya	4.—
Aesopus 300 Mese	4.—
Benedek, Mesék és Elbeszélések	5.60
Móka bácsi legszebb magyar mesék diszkiadás	7.20
Rudnyánszky, Kis gyermekek verses könyve	1.20
Münchhausen kalandjai	1.20
Sziklay, Kis Mesekönyv	1.20
Guliver utazásai	1.20

	Korona.
Robinson Crusoe	1.20
Koltai tükördarabok	1.20
Grimm, 1001. Éjszaka	1.20
Koltai, 60 Mese	1.20
Benedek Elek, Gyermekek és öregek	1.50
" Falusi történetek	2.—
" Mesék és történetek	3.—
" Otthon és Idegenben	2.50
" Ifjúsági színművek és elbeszélések	2.50
Benedek Elek, Történeti elbeszélések	3.—
" Történetek az iskolából	3.—
" Többsincs királyfi	3.—
Bródy Sándor, Kis Almanach	2.—
Andersen, Ujabb meséi	3.—
" összes meséi (nagy kiadás)	6.—
Bánffy, Egyszer volt	6.—
Hetyey, Gyöngyvirágok	2.80
Hentaller Elma, Ki szereti a mesét	3.60
Pósa nagyapó meséi	4.—
Radó, Ezeregy Éjszaka (diszkiadás)	6.—
Tábori Róbert, Álomvilág — Meseország	3.20

Ifjúsági iratok.

	Korona.
Hazafias történelmi elbeszélések és leírások. 11—16 éveseknek.	utle-
Sebők Maczkó úr utazásai	6.50
Brozik, Kolumbusz Kristóf	4.80
Amicis Radó, A szív	5.60
Tóth, Utolsó Kurucz	3.—
Földes, Fekete király	4.—
Bisi Albini, Grazia fia	4.—
Hampelné, Elbeszélések a Görög világból	3.20
Földes, Burok magyar vitéze	4.50
Macé, Egy falat kenyér	4.—
Baksay, Dáma történetei elb.	6.—
Gaal Mózes, Kujak Andris keleti utazása	5.—
Mauton, Gaugourdán Marius Boldogasszony hajó kapitányának utazásai	4.—
Kempf Odysseus kalandzásai	2.—
Gaal Mózes, Kenyér és Becsület	5.—
Jósika, II. Rákóczy Ferenc	4.40
Belyegkirály	4.—
Máy-Szekrényi, Cendes Oceánon	5.—
Baróthy, Ezer év Magyarország történetéből	3.—
Cooper, Utmutató	4.—
Földes, Porból lettünk	2.—
Radó, Robinson	3.20
Kempf, Homeros Odisséája	5.—
Mantegazza, Munka öröme és dicsősége	4.50

	Korona.
Radó, Magyar népmondák	5.60
Cooper, Vadölő	4.—
" Utolsó Mohikán	4.—
Gaal, Mindent a hazáért	3.20
Pallagi, Rajzok a természet köréből	2.—
Jókai Mór, Diákok regénye	6.—
Erődy, Faraók országában	5.60
Hankó-Szterényi, Term.-tudományi olv.	4.80
Laurié, Diákélet Angolországban	5.20
Brown Andrev, Vörös kém	5.20
Gaal, Diák figurák	2.—
Colon Fernand, Kolumbusz Kristóf élete	3.—
Tóth, Tűzhely körül	3.—
Gaal, Kard és lant hőse	4.—
Deli, Bácsy Jákab	3.60
Payeken, Jim a hurokvető	5.20
Vaszary Kolos, Történelmi életrajzok	5.60
Mayer, Egy ifju szenvedése	—80
De Wittné, Keresztshadak története	3.—
Jakab Ödön, Két impostor	4.—
Gaal, Három kenyeres pajtás	3.—
Cosmar, Csodaszép baba és barátai	4.60
Radó, Gróf Benyovszky Mór élete és kalandjai	5.60
Donászy Ferenc, Miklós vitéz	5.—
Cooper, Börharisnya	5.—
Bródy, Egri diákok	2.80
Becher-Stove, Tamás bátya kunyhója 2 kötet	7.—
Gaal Mózes, Mönchhausen	3.60
Lőrinczy, Hűséges szívek	2.30
Malot, Hektor Otthon	6.—

Elbeszélések serdülő lányok számára.

Trtsek Anna, Leányélet	5.60
Schanz, Jó leánykáknak 12 elbeszélés	2.40
Fayné-Hentaller, Fekete Kató	5.—
Marlitt, Aranyos Erzsike (fiatal leányoknak átdolgozva)	3.70
Tisza Etelka, Leila Angliában	3.—
Tóth Sándor, Erdély nagyasszonya	4.80
Tóth Sándor, Szöcske kisasszony	4.20
Benedek Elek, Rügyfakadás	2.50
Roden, Kis makranczos	6.—
Benedek Elek, Katalin	6.—
Tisza Etelka, Leila a Szigeten	3.—
Tisza Etelka, Leila otthon	3.—
Büttner, Egy rut kis lány története	5.—
Szabóné Nogál Janka, Biri és egyéb elbeszélések	4.—
Szabóné-N. Janka, Piros bóbítások	5.60
Lázár Gyula, Magyarországi szent Erzsébet	2.40
Ludvig, Virágok az uti élen	4.60
Fayné, Leányévek	4.80
Benedek Elek, Uzony Margit	6.40

IMAKÖNYVEK: *Katholikusoknak:* Hock János Imakönyve, Tarkányi Vezérszék, Albach Szent Hangzatok, plüch, csont és bőrkötésben, kath. Ifjúsági imakönyvek vászon és bőrkötésben. *Reformátusoknak:* Szász Károly Buzgóság könyve, Tompa Mihály Olajág, zsoltárok vászon bőr és csontkötésben. Ifjúsági imakönyvek. — **Belyegkönyvek** 60 fill., 1 kor., 2 kor., 3, 10 és 12 koronáért. **Festékdobozok olaj és vízfestésre.** Emlékkönyvek, képeslevelezőlap-albumok, diómunkák, karácsonyi és újévi képes levelezőlapok, aradi képes levelezőlapok új felvételek minden felvétel az új kath. templom. **Diszleóvpapírok dobozokban** és egyéb karácsonyi ajándék tárgyak nagy választékban.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudakozóknál kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Ami apró hirdetések előre fizetendő.

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad és hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal: József főherceg-ut. 22. szám.

—* Telefon szám: 151. —*

Ezen rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 8 fillér. — Cseledek kereső vagy cseledek ajánló apró hirdetés 20 szóig 50 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50-60 filléért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárulási helyein.

Fejsze-utcában

3 utcai lakóház, egyben 8 szoba és minden hozzátartozó, a másik sarok épület 4 szoba, üzlethelyiséggel és nagy szőlőskerttel együtt eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2861

Weltzer János toll.

Debrecen
Ar. 48.

Nikkelozott acéltoll.

Kapható: Ingusz I. és Fiaival.
Telefon 517.

Telefon 242. sz.

Kalmár * *

* * József

villanyműszerész

Kerékpár és varrógép raktára

2072

ARAD, Salacz Gyula-utca 2. sz.

Raktáron tartok családi

Singer varrógépeket, karikahajós (Ringschif) gépeket házi vagy ipari használatra 5 évi írásbeli jótállással, kedvező havi részletfizetés mellett.

Varrógép javítások

jótállás mellett eszközöltetnek.

Köhögést csillapít

a hirneves és kellemes ízű

Kaiser-féle

mell-bonbon.

2740 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány igazolja a biztos eredelmet köhögés, rekedtség vagy katarus és elnyálkásodás ellen. Minden egyéb szert kérünk visszatüsitani.

Csomagja 20 és 40 fillér.

Kapható: Gutori Földes Kélemen és Khudy József a Szűz Máriához, Berger Gyula a Szent Erzsébethez címzett és Hajós Árpád gyógyszer-tárában Aradon. 2261

T. cz.

Van szerencsénk a n. érd. közönség becses tudomására hozni, hogy

BASZTIÁN és MARINGER

társas cégünk alatt, f. é november hó 18 án, Weltzer János (volt Templom utca) és Kazinczy-utca sarkán egy a mostani kor igényeinek megfelelően berendezett

úri-szabó üzletet

nyitottunk, ahol a legújabb divatu szövegekből a legújabb fazon szerint mindennemű rendelesek pontosan és jutányos ár mellett eszközöltetnek.

Mindennemű egyenruhák előírás szerint pontosan elkészítetnek. Magunkat a n. érd. közönség nagybecsű pártfogásukba ajánlva, kiváló tisztelettel

Basztián J. és Maringer J.

polgári- és egyenruhás-szabók.

Igaz Sándor

műorás és ékszerész

Arad, Szabadság-tér és Simonyi-utca sarkán,

[Régi színház-épület]

feltűnő olcsó árak mellett

szerezhetők be a szebbnél-szebb

Karácsonyi és ujévi ajándék-tárgyak.

Dus választék mindennemű, kizárólag csak legjobb szerkezetű zseb-, inga- és fali órákban és izléses ékszerekben.

Nagy óra és ékszer-javító műhely.

Varrónő,

aki a legkomplikáltabb toltetteket

elismert jó izléssel és gyorsasággal készít ajánlkozik házakhoz.

Szíves megkeresések Kápolna-utca 2. sz. ajtó 4. 2419

Megyei és városi telefon 471. szám.

Új üzlet!

Örv. Sütő Józsefné utóda

URBÁN E.

új üveg, porcellán, lámpa és képkeret fiókraktárában

ARADON, Szabadság-tér 20. sz. gróf Nádasdy-féle ház, a Forray-utca sarkán

Mélyen leszállított árak mellett kaphatók porcellán-edények, ebéd-, tea-, kávé- és mocca-készletek, mosdó eszközök, majolika díszmű tárgyak, lámpák asztali, fali és függő, nagy választék üveg edényekben mindennemű kristály, vésett, csiszolt, színezett és festett kivitelben, alpacca-évszékű stb.

Legcélzzerűbb karácsonyi és ujévi ajándékoknak.

Ugyanott 2799

szagtalan kristály-petroleum ára 20 kr. literenkint.

Kölcsön-edény minden alkalomra.

Új üzlet!

Városi és megyei telefon 471. szám.

Telefon szám 96.

Legalkalmasabb és legolcsóbb

karácsonyi és ujévi ajándék

Singer varrógépek

családok és iparosok részére.

Hammer Vilmos

műszerész

öt évi jótállás és kedvező fizetési feltételek mellett kapható.

Raktáron 2767

Singer karikahajós és Centrál Bobbin gépek.

Arad legrégebbi varrógép javító műhelye és raktára, Szabadság tér 7. sz.

Telefon szám 96.

Arad legnagyobb

óra és ékszerraktára.

DEUTSCH IZIDOR

óras és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek és eladások.

Legnagyobb választék és legolcsóbb bevásárlási forrás.

Ékszertárgyak,

tört arany és ezüstművek készpénzért a legmagasabb árrban megvételnek vagy más új tárgyakra átcsereletnek.

2508

—Kéretik kísérletet tenni.—

Értesítés!

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség becses tudomására hozni, hogy a helyben már évek óta fennálló és előnyösen ismert Vuk Lukreczia-féle női-szabó műterembe mint társ beléptem.

Kiváló tisztelettel

Beck Karolin.

Nagyérdemű hölgyközönség!

Bécs és Budapest legelső műtermeiben szerzett tapasztalataink és gyakorlatunk folytán azon kellemes helyzetben van cégünk, hogy minden e szakmába vágó munkát elvégezzünk és miként eddig, úgy a jövőben is a legfokozottabb igényeknek is megfelelhettünk.

Bátorkodunk egyben a nagyérdemű hölgyközönség tudomására hozni, hogy műtermünkkel kapcsolatban szabászati iskolát nyitottunk, ahol a szabást a legújabb módszer szerint tanítjuk.

Ismételve ajánlva magunkat a nagybecsű hölgyközönség figyelmébe, maradtunk

kiváló tisztelettel

Vuk és Beck,
Tökölly-tér 7. szám, II. emelet.

Munkatervünkbe felvettük a gyermekruhakészítést, mindenkor a legújabb divatlapok szerint. 2494

Szépítsd arcodat

— ha nem akarsz pénzt hiába kidobni — a világhírű

Hajós-féle

IBOLYA-CRÉMMEL

A bőr által rögtön felszívódik. Remek hatású, többször kitüntetett s a hölgyközönség által legjobbnak elismert készítmény. Eltünteti rövid idő alatt szeplőt, májfoltot, bibircsot, bőrvörösséget és mindennemű arctisztításihiányosságokat.

Egy tégely ára 1 korona.

Ibolya-crème szappan 70 fill.

Ibolya-hőlypor fehér, rózsas és krém színben 1 doboz 1 K. 20 f.

Ibolya-tej nappali használatra 1 kor.

Bevásárlásnál csakis HAJÓS-féle készítményeket tessék elfogadni.

Kapható a készítő feltalálójánál:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriuma 126

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá Ring Lajos, RozsnyaiMátyás, Tábor Gyula (Gáj) és Vojtek Kálmán gyógyszerész uraknál Krausz Elemér és Társai, Vojtek és Welss droguista uraknál.